

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2014 сыл
Кулун тутар
29 күнэ
Субуота
№ 44-45 (10101)

1993 сылгааттынынны 55
күнүбүргүтүттүбүммиттэ

○ Нам улууһун хаһыата ○

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыгын хаһыата»

Бүтүһүмүт дьыалата

ВETERАННАР КОМӨЛӨРӨ

Биһиги, Нам улууһун тыыл, үлэ ветераннара, Нам улууһун VI спортивнай оонньууларга буолалларыннан сибээстээн бу күрэхтэһии үчүгэй тэрээһиннээхтик, үрдүк таһымнаахтык ытылларын туһугар бары үлэлэбэт пенсионердар бар дьоммут үтүө санаатыгар, турунуутугар холбоһон пенсиябытыттан биэсти мөһөөбү (500 солк.) биэрэн көмөлөһөрүө быһаарынныбыт.

Оонньуулары ытарга хас биридии киһи бэйэтин кылаатын киллээрин наадалаабын аабабыт. Биһир дойдулаахтарбытын, Нам улууһун бары олохтоохторун биһиги бачыммытын өйөөн, спортивнай оонньуулар үрдүк таһымнаахтык ытылларын, улууспут сайдарын туһугар сэмэй кылаактытын киллээрэгитигэр ыгырабыт.

Нам улууһун тыыл, үлэ ветераннара

Кылааппытын киллэриэххэ

Саха Республикатын норуоттарын VI Спортивнай оонньууларын тэрийиитин өйүүр Фонда расчётнай счёта арылына.

Фонда Правлениетын муньаһар бюджетнай тэрилтэлэр (кулгуура, доруобуйа харыстыыла, үөрээриин үчүрдэниелара), итинэн муниципальной тэриллиилэр муспут харчыларыттан 20% бэйэлэрин бас биллэрэгигэр хаалыа. Фонда харчы баа этүүнү бэриллэр.

Фонда үлэтэ-хамнаһа көхтөөхтүк барарыгар, информация үлэ күүскэ ытылларыгар дьон-сэргэ, общественност төһүү күүс буолуосту, оон салаалта эр өттүттэн буолбакка, баар бары общественнай тэрилтэлэри, ассоциациялары, сэбиттэри, түөлбөлэри биһиги тэрээһиннэрбитигэр көхтөөхтүк кыттаргытыгар ыгырабыт.

Фонда салалтата

Получатель: Некоммерческая организация «Фонд поддержки проведения VI спортивных игр народов РС (Я) в Намском улусе»

ИНН 1417999570

КПП 141701001

Банк получателя Якутский РФ ОАО «Россельхозбанк» г. Якутск

БИК 049805771

к/с 3010181060000000771

р/с 40703810060020000073

Назначение платежа: добровольное пожертвование

Нам улууһа - спорт түһүлгэтэ

Нам улууһун бочуоттаах гражданина, РФ Журналистарын союзун чилиэнэ, педагогической үлэ, спорт ветерана, «Энгиэли» хаһыат корреспондента, СР үөрэһиитин туйгуна, Саха АССР уонна Дальнай Восток хайыһарга хас да төгүллээх чемпиона, призера **Виталий Васильевич Сыромятников** кэриэһигэр оскуола оворун хайыһарга күрэхтэһиилэрэ үһүс төгүлүн **Үөдэй нэһилиэгэр бу үй 24-25 күннэригэр ытылынна.**

Бу күрэхтэһии аһыллытын үөрүүлээх түһүмэҕэ быйылгы үөрэх дьыла сабаланытыгар сана тутуллан үлэтин садалабыт РСФСР уонна Саха АССР үтүөлээх учуутала, Аҕа дойду Улуу сэриитин кытыгылааҕа, икки «Кыһыл Сулус», «Аҕа дойду Улуу сэриитин», «Бочуот Знага» уордьаннар кавалердара Захар Прокопьевич Саввин аатынан сана таас оскуола (дир. А.И. Барашков) кизн-куон спортивнай саалатыгар буолла.

Хайыһар курдук спорт бэртээхэй, маассабай көрүнэр тэрилбит күрэхтэһиигэ улууспут 10 оскуолатыттан уонна Дьоккуускай Хатаһыттан барыта 120-чэ араас кылаас үөрэнээччилэрэ күөн көрүстүлэр. Ол гынан баран, сорох оскуолалар толору саҥаба суох хамаандалар илдьэ кэлбиттэр. Улууспуттан маньык оскуола кытыгылааҕа: **Үөдэй** (икки хамаанда), **Модут**, **Хатырык**, **Салбан**, **Нам 1 уонна 2 №-дээх оскуола**лары, **Хатын-Арыы**, **Хамаҕатта**, **ХСФЛ** уонна гимназия.

Күрэхтэһи кэлбит үөрэнээччилэри «Энгиэли» редакциятын аатыттан **И.И. Иванов**, Нам улууһун үөрэҥин управлениетын бэрэстэбииттэлэ, күрэхтэһии кылаабынай судьяҕа **И.А. Сивцев**, **В.В. Сыромятников** кэргэнэ **Евдокия Петровна**, **Үөдэй орто оскуола**тын директора **А.И. Барашков** эбэрдэлээтилэр.

Икки күннээх хатыһылаах күрэхтэһиилэр кэннилэриттэн түмүк маньык буолан табыста. Хамаанданан түмүгү таһаарыыта:

1 миэстэни Үөдэй орто оскуола, **2-с миэстэни Модут орто оскуола**, **3-с миэстэни Хатас (Дьоккуускай) оскуола**, **4-с миэстэни Хатын-Арыы орто оскуола**та ыллылар. Оон спартакиадаҕа үһүс төгүлүн бастаа-

быт **Үөдэй оскуола**та көһө сылдыр Кубоҕы үйэ-саас тухары бэйэлэригэр харайа, илдьэ сылдыр чизскэ тигистилэр.

Эстафетаҕа:
– уолаттарга: **Үөдэй** бастаагы хамаандата – 1 м. (**хаартыскаҕа**), **Үөдэй** иккис хамаандата – 2 м., **Хатас (Дьоккуускай)** – 3 м., **Модут** – 4 м.;
– кыргыттарга: **Үөдэй** – 1 м., **Хатас (Дьок.)** – 2 м., **Модут** – 3 м., **Хатырык** – 4 м.

Хайыһардыггар биридчиллэ-

эн ситиһиилэрин билиһиннээр буоллаха:
5 биэрэстэҕэ (1996-97 сс. уолаттар):

Гена Ларионов (Хатас) – 1 м. (16 мүн. 32 сек.), **Миша Колтовской (Үөдэй)** – 2 м. (16 мүн. 58 сек.), **Саша Быканов (Үөдэй)** – 3 м. (17 мүн. 42 сек.), **Миша Ядреев (Үөдэй)** – 4 м. (17 мүн. 46 сек.), **Дьулус Николаев (Үөдэй)** – 5 м. (19 мүн. 42 сек.);

3 биэрэстэҕэ (1997-96 сс. кыргыттар):

Таня Игнатьева (Үөдэй) – 1 м. (0:09:57), **Агаша Собакина (Модут)** – 2 м. (0:10:34), **Алена Петрова (Хатас)** – 3 м. (0:11:14), **Туяна Дьяконова (Модут)** – 4 м. (0:12:19);

3 биэрэстэҕэ (1998-99 сс. уолаттар):

Афоня Ядреев (Үөдэй) – 1 м. (0:09:23), **Тускул Гоголев (Хатас)** – 2 м. (0:09:24), **Ваня Абрамов (Хатас)** – 3 м. (0:10:50), **Гоша Романов (ХСФЛ)** – 4 м. (0:11:03);

3 биэрэстэҕэ (1998-99 сс. кыргыттар):
Таня Игнатьева (Үөдэй) – 1 м. (0:09:30), **Аина Петрова (Хатас)** – 2 м. (0:09:46), **Ньургустаана Петрова (Үөдэй)** – 3 м. (0:11:40), **Сайна Попова (Үөдэй)** – 4 м. (0:12:20);

1 биэрэстэҕэ (2000-2001 сс. уолаттар):

Артем Иванов (Үөдэй) – 1 м. (0:09:17), **Вася Васильев (Хатас)** – 2 м. (0:10:26), **Айдын Парников (Хатас)** – 3 м. (0:10:35), **Вася Сивцев (Хатас)** – 4 м. (0:10:37);

3 биэрэстэ (2000-2001 сс. кыргыттар):
Наташа Новгородова (Үөдэй) – 1 м. (0:10:47), **Ангелина Парникова**

(Хатырык) – 2 м. (0:15:47), **Геля Оконешникова (Нам 1 №-дээх)** – 3 м. (0:19:00), **Лия Полускина (Нам 2 №-дээх)** – 4 м. (0:19:16);

1 биэрэстэҕэ (2002 с. уонна кыра бөлөх):
Тит Босиков (Үөдэй) – 1 м. (0:04:32), **Айаал Неустроев (Үөдэй)** – 2 м. (0:04:41), **Артур Сандулин (Модут)** – 3 м. (0:04:44), **Ваня Игнатьев (Хатас)** – 4 м. (0:05:22);

1 биэрэстэҕэ (2002 с. уонна кыра бөлөх):

Ира Едукина (Хатас) – 1

Андрей Сергеевич Сыромятников, **Дьоккуускайдааҕы водоканал сүрүннүүр специалиһа**, **чаһылхай көрдөрүүлээх бастыг хайыһардыггар** туттардылар. **Онтон РФ Журналистарын союзун чилиэнэ, РФ үөрэһиитин бочуоттаах үлэһитэ, СР үөрэһиитин туйгуна С.В. Емельянова** 1 миэстэни ылбыт **Тит Босиковка бэйэтин Эбэрдэ суругун, сергификаты уонна харчынан бириһин туттарда.**

Саха сириин аатырдыбыт **Контёвтар аҕалара, спорт биеэ**

Үөдөйдөр эмиэ иннилэрин биэрбэтилэр

м. (0:05:11), **Тоня Охлопкава (Үөдэй)** – 2 м. (0:05:32), **Карина Шапошникова (Модут)** – 3 м. (0:07:51), **Камила Матвеева (Нам 1 №-дээх)** – 4 м. (0:07:57).

Бириистээх миэстэлэри ылбыт, кыайыны ситиспит биридиилээн хайыһардыггарга, оскуолалар хамаандаларыгар, эстафеталарга бастаабыттарга «Энгиэли» редакцията олохтообут мэтээллэрин, Бочуотнай грамоталарын, дипломнарын уонна спонсордаабыт улуус предпринимателлэрин, **Үөдэй оскуола**тын, түөлбөлэрин, төрөптүттэрин бириистэрин үөрүүлээх быһыыга-майгыга «Энгиэли» хаһыат редакциятын редактора **В.Г. Касьянов**, оскуола директора **А.И. Барашков**, төрөптүттэр уонна түөлбөлэр бэрэстэбииттэлэр туттартаатылар.

В.В. Сыромятников дьиз кэргэттэрэ олохтообут бириистэрин (планшетнай компьютеры уонна хард-дискни) кини кэргэнэ **Евдокия Петровна** уонна сизнэ

көрүнэр маастарга кандидат, **Хатас оскуолатын учуутала, тренерэ Степан Степанович** кыайылаахтары ситиһиилэринэн эбэрдэлээтэ, бары олоорго кэлэр күрэхтэһиилэргэ ситиһиилэри баһарда, хайыһар спордун өрө тутарга ыгырда.

Түгүнүнэн туһанан редакция уонна улуус үөрэһиитин управлениетын, тэрийсипит дьоннор, бириискэ тиксипит овор ааттарын материалнай көмөнү онорбут, бириистэри туруорбут спонсордыгыгар: **В.В. Сыромятников** дьиз кэргэттэригэр, **ИП Г.К. Балсукова**, **ИП И.Н. Винокуровка**, **ИП И.И. Эверстова**, **ИП Н.Е. Молчанова**ҕа, «Ленские зори» ХЭТ сал. **Ю.П. Ермолаевка**, **ИП О.Н. Петрова**ҕа, **ИП Л.П. Попова**ҕа улахан махталбытын биллэрбит. Үтүө санаатыг ханан да уостубакка салалла, сайда, ылсыбыт дьылаабыт ыһсан, үрдээн истин, дьол-соргу тосхойо туруохтун!

И. ИВАНОВ

Улуус нэһиликтэригэр

Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига **Гоголев Е.Е.** кыттыгылаах олунньу 11 күнүгэр сүрүн тыа хаһаайыстыбатынан дыарыктанар нэһиликт буоларбыт быһытынан, нэһиликт уонна бааһынай хаһаайыстыбалар мустан сыл санагытар туох уларыйылар, инники былааннар тустарынан атах төлсөн олон ирэх-хоро кэпсэти хойукка диэри буолла. * * *

Олунньу 13 күнүгэр тыл үөрэхтээҕэ **С.А. Новгородов** төрөөбүт күнүгэр Тыл уонна сахалы сурук-бичик күнүн бэлиэтээтилэр. 7 кылаас үөрэнээччигэ **Ильин Коля Новгородов С.А.** туһунан иһитиннэриитин улахан уонна начальнай кылаас оворун кэрэхсээн иһиттилэр. Нам улууһун биллиилээх суруйааччыта **Е.С. Сивцев** – Таллан Бүрэ 105 сааһыгар аналлаах үөрүүлээх тэрээһин буолла. Оворол **Таллан Бүрэ олобун, айар үлэтин** туһунан слайдалары көрдүлэр, иһитиннэриилэри онордулар. 11 кылаас үөрэнээччигэ **Гаврильева Ньургустана**, 10 кылаас үөрэнээччигэ **Халдеева Инна** суруйааччы айар үлэтин ыры-

Көрсүһүүлэр, күрэхтэһиилэр

тан доклад аахтылар. 5-7 кылаас оворун араас поэттар хоһооннорун аахтылар.

Сахалы остуол оонньуутугар: хаамыскаҕа, хабылыкка, тырыскаҕа, тыксаанга күрэхтэһии буолла. Кыайылаахтар бары грамота ыллылар. 5-7 кылаас оворун тэрээһингэ көхтөөхтүк кыттыгыттарын иһин грамота ыллылар. Сахалы оонньууларытын барытын уолаттар технология уруогар бэйэлэрэ чочуйан, бэрт туспайгына онорбуттарын кэрэхсэтибит, сөхтүбүт уонна кинилэргэ махтанньыт. * * *

Нэһиликтит дьонно-сэргэтэ фестивалга кулууп иһэ толору мустан күргүмүнүн бэлэмнэнэ сылдыабыт. Оволуун кырдыаҕастын бука бары турунан, сомополоһон күн айы репетицияланабыт. * * *

«Кыым» хаһыаты сурутууга нэһиликтит ааҕааччыта **Аргунова Рада Егоровна** 50% чэпчэтиилээх путевка сүүйүбүгэр

нэһиликт дьонно үөрэһиттэ. Өссө төгүл улахан сүүйүүтүнэн эбэрдэлибит. Кини дьиз кэргэнигэр өссө ситиһиилэри баһарабыт. * * *

Бээтинсэ күн субсидиялар сулуспатыгтан кэлэн бардылар. **Ольга Михайловна** биһиги көрдөһүүбүгүн быһа гиммакка кэлэн дьоммутугар-сэргэбитигэр быһааран, ааҕан биэрэн нэһиликтит кыаммат арангатын махталын ылла. Өссө кэлэ сылдыах буолла. * * *

Аҕа дойду көмүскээчилэрин күннэрин чэрчитинэн оскуолаҕа олунньу 22 күнүгэр «Аҕа уонна уол» дьиз военизированной күрэхтэһии буолла. Манна автомат ыһыыта-хомуйуута, противогастаах сүүрүү, аньыныны, мэхэйдэри туорааһын. Кыайылааһынан табыстылар: 1 м. – **Атласов Юра**, 7 кыл., 2 м. – **Павлов Сережа**, 5 кыл., 3 м. – **Протопопов Гурий**, 6 кыл. * * *

Бу күн гиирэфэ спорт маастара **Афанасий Дьячковский**

бириинигэр гиирэфэ республиканскай күрэх буолла. Манна барыта 76 бөвөс кыттыгыны ылла. Олус тэрээһиннээх күрэх буолан ааста. Манна биһиги нэһиликтиттэн оскуолабыт дириэктэрэ **Дьулустан Баишев** – 1 м., **Дмитрий Мокрощупов** – 3 м. уонна 8 кылаас үөрэнээччигэ анал бириис ылан үөрүүбүт улахан. Ол кизнэ генеральной репетициялана таарыйа Аҕа дойду көмүскээччилэр күнүнэн эбэрдэли фестивальной концерптын көрдөрдүбүт уонна нэһиликт талааннаах дьоннорун быыстапкатын дьон дүүүлүгэр таһаардыбыт. * * *

«Россия, вперед!» дьиз Социга олимпийскай оонньуу буола турарынан детсад оворуогар физрук **Афанасьева Татьяна Яковлевна** группаларын 2 нэдиэлэни быһа күрэхтэһии овордо: хайыһарга, биатлонга, хоккейга, керлингга күрэхтэстилэр. Олимпиада буолбут күнүгэр былаах таһаардылар уонна бүтэһик күнүгэр былаахтарын түһэрдилэр. Аҕа дойду көмүскээчилэрин күнүн эмиэ былааннаахтык группаларынан ыгытылар.

П.И. СКРЯБИНА, Партизан

Хааччыйы хайдаһый?

Республикаҕа кэнники икки сылга ордук тыа сиригэр коммунальнай өңөлөрү онгоруу өттүгэр болдомто ууруллар буолбута харахха быраһыллар. Биһиги да улууска кэккэ сага котельнайдар тутулуннулар, чааһынай дьыалэри киин ситимнэ холбоотулар, ууңу бизэрэр буолдулар. Ону Көбөкөн, Арбын холюбардарыттан көрүүххэ сөп.

– Евдокия Ивановна, аһыйах хонуктааһыта, олунньу ыйга, үһүө буолан, өссө биэр республика ОДьКХ-н бэрэстэбиитэлэ буолан, Москва куоракка баран, семинарга кыттан кэлдиҥит. Тугу биллиҥит-көрдүҥүт, тугу ситистигит, ол туһунан кылгастык кэспии түһүң дуу?

– Ааспыт икки кэнники сылларга бүтүн Саха сирин үрдүнэн ОДьКХ-гар хамсатылыах дьаһаллар ылынылланнар үлэхамнас күүскэ баран ээрин бука бары билэн-көрөн олобурут. Биһигэ ордук итинэн хааччыйар котельнайдарбыт, кинилэр ситимнэрэ, оборудованиелара эргэрэн эбэтэр билинҥи ирдэбилгэ эппиэттэбэт буолан, сага сайдыылаах үйэ көрдөбүлүгэр сөп түбэхэр, онно сөптөөх котельнайдары тутан, хаачысты-

ТУҤАЛААХ СЕМИНАР

балаах өҥөнү онгоробутун олох ирдиир. Ол иннитэн өссө 2012 сыллаахха Республика Правительствотын Экономическай Сэбиэтигэр туруорсан уонна көмүскээн «Модернизация системы коммунальной инфраструктуры в сфере теплоснабжения муниципального образования «Ленский наслег» РС(Я) на 2013-2015

г.» диэн ааттаах региональнай программаҕа кирибиппит. Ону олоххо киллэрэргэ элбэх үлэ, үп-харчы көрдөөһүнэ, ону булуу ирдэниллэрэ биллэр. 2013 с. ахсынньы 30 күнүгэр Саха республикатын Правительствотын Председателэ Данчикова Г.И. илии баттааһынаах биһиги тэрилтэбитигэр 200 мөлү-

йүүн суумалаах государственнай гарантия бэриллэрин туһунан 1489-р нүөмүрдээх дьаһала тахсыбыта. Ол көмөтүнэн биһиги ОАО «Банк Москвы»-ны кытта 350 мөлүүөнгө кредитнэй дуоҕабар сөбүлөнүн баттаһан олобурут. Мантан 120 мөлүүөнгө үлэ быйыл былааннанан турар. Манньык улахан харчыны сөптөөхтүк туһанан, хас биридди солкуобайын ааһан-суоттаан үлэ ытыгылыахтааһын өйдөөн биһиги тэрилтэттэн үс киһи: директор, кылаабынай бухгалтер, мин уонна инвестиционнай программатын онгорбут, техническай наука доктора, биһиги тэрилтэ техническай консультана Сергей Эдуардович Климов буолан «Эффективное управление финансами» диэн бизнес-лааһырга баран кэллибит. Үс хонуктаах семинарга Москваҕа сырытыбыт.

– Хайдах-туох сиргэ үөрэттилэр, хантан кэллээр эбитий? – Лааһыры салайааччыта Морозова Наталья Николаевна, 1994 сылтан Москва куорат улахан экспортно-импортнай компания финансовай директора, 1995 сылтан РФ Профессиональнай бухгалтердарын институтун чилиэнэ, элбэх кинигэлэр, сурунааллар ыстардыаларын бастайааннай автордара, икки үрдүк техническай уонна экономичес-

кай үөрэхтээх.

Бу лааһырга Россия араас мунуктарыттан, ону таһынан, Великобританияттан тийиэ (биэр бэрэстэбиитэл) энегергическай компаниялар, торговый фирмалар, чааһынай бизнесменнэр, генеральнай, коммерческай, финансовай директордара, кылаабынай бухгалтердара, уопсайа отуттан тахса киһи, сорохторо иккистээн, үһүстээн үөрэнэ, практической сүбэлэри ыла кэлбиттер.

– Үөрэхтэрин туох дии санаатыҥ?

– Бу баран элбэҥи биллим, туһаным. Сорох ыарыҕатар ыйыгыларбар сөптөөх эппиэттэри ылаамын инники үлэбэр көмөлөөх, туһалаах буолуо диэн эрэнэбин. Инникитин да биһиги специалистарбытын манньык араас хайысхалаах үөрэхтэргэ ыытан үөрэттэрэллэрэ, уопут атастаһыннаралара сайдыбыгыгар көмөлөөх буолсу диэн санаатым.

– Евдокия Ивановна, информацияҥ иһин улахан баһыйба. Ылыты билигин күнүбү үлэбэр туттан региональнай программаҕыт олоххо кириригэр көмөлөөх буоларыгар саарбахтааһыҥ.

Андрей КОБЯКОВ, пресс-киин, Нам

Улуус нэһиликтэригэр

Күн уһаан, халлаан арыый сылыһан, сэргэх күнүбэр биһиги нэһиликтэригэр сажаланан эрэллэр. Ол курдук, художник Андрей Васильевич Чикачев үлэлэрэ Россияҕа, тас дойдуларга улаханньык биһирэммиттэрэ. Дьэ, ол үлэлэригэр 10-тан тахса хартыналары биһигэхэ таһааран быыстапкаҕа туруорда. Нэһилиэнньэ оѳогуттан кырдыаһыһыгар тийиэ кэлэн, сэргээн көрдүлэр. Хас биридди киһи кэрэхсээбит хартынатын хаста да төхтөрүйэн көрдө. Оѳолор оѳус миимитт оѳолору, «Манньык улахан собону хаптаһыам этэ» диэн «Мечта» хартына уолугар ымсыра көрдүлэр. Художнигы кытта хаартыскаҕа түстүлэр. Улахан дьон хартыналарга кинилэр оѳо, эдэр саастара от огтоон баран, оѳуска тийиэн испиттэрин, сайылыкка оѳуһунан көспүттэрин, о.д.а. бэйэлэрин дьүөрэлэи көрдөхтөрө. Художнигы илэ бэйэтин көрөн, кэпсээн, автографтаах халайдаарын бэлэхтэтэн, бииргэ хаартыскаҕа түһэн, улаханньык астынан дьыалэттилэр. Дьыбэ хаалыт дьонго тугу көрбүттэрин кэпсээн сэхэнсэпэн ырааттаҕа.

Оттон киһэтэтин өтөрүнэн көрбөтөх концерптытын көрдүбүт.

Тыа сирин иккис спортивнай оонньууларыгар

Бэс ыйын 19 күнэ. Быраанынныктык чэмэлкэй күн Нам оройуонун кыраныскатыгар оройуон делегацията Дьокуускай куораттан тыа сирин иккис оонньууларын спортивнай уотун аралыахтаах Дьокуускай куорат уонна Мэңэ-Хаңалас оройуонун делегацияларын кэтэстилэр.

1 чаас 30 муһуутэ. Дьокуускай – Нам трассатынан ыраах ГАИ массыһынатын уота куустук өңүнэн оонньообутун көтээн турааччылар үөрэ-көтө көрдүлэр.

– Иһэллэр! Иһэллэр!

Спортивнай уоту кыраныскасттан Намна тиэрдиэхтээх оройуон 10 чулуу спортсменнара суол кытыгыгар кэккэлэстилэр. Суолу туора сахалык таңастаах кызгэллээх кыргыттар чороон тутан тахсаллар. Кинилэри кытта сэрри уонна үлэ ветерана, оройуон бочуоттаах гражданина Д.Г. Дураев, оройуон салайааччылары тураллар. Өр-өтөр буолбата – ГАИ массыһынатын кэнниттэн суол икки өттүнэн сэлэлээн Дьокуускай уонна Мэңэ-Хаңалас быһыйдара маған спортивнай формалаах, чэпчэки-чэпчэкитик дэгэиэн, сиртэн-буортан тэйиити сүүрэн иһэллэрэ көстөр. Кинилэр иннилэригэр спортивнай

СЭРГЭХ ТЭРЭЭИ ИННЭР

Үкүсүбүт телевизорга эрэ көрөр артыыстарбыт: Василий Еремеев, Айгылаан, Байбал, Бүөккэ Бөтүрүөп, Лэгэнтэй, сага ыллаан эрэр Синильга о.д.а. бииртэн биир истинҥи ырыаларын бэлэхтээтилэр. Концерты бэйэбит уолбут Коля Прокопьев салайан ыытта. Лэгэнтэй ырыатыгар аны оһуоһаһаан ойдубут. Быыстапкадан, концертан кирибит үбү Германияҕа эмтэнэ сытар кырачааммытыгар Айтал Кашкин сечутугар угарга быһаардыбыт.

Оскуолаҕа эмиэ сэргэх тэрээһиннэр буолдулар. Биэр дойдулаахпыт Илья Чабылҕан 100 сааһын бэлиэтээн, киин суруйбут хоһооннорун ааһы алын кылаас үөрэнээччилэригэр ытытылына. Мағанайгы кылаастар долгуйдаллар да, сынааҕа дьоһуннаахтык туттан-хаптан аахтылар, оттон 2-4 кылаастар улахан дьон буолахтара, лоп-бааччы туттан, чопчу үчүгүйдик кытыннылар.

Сэбиэскэй аармыйа күнүгэр анаан 1 «А», «Б» кылаастар 2 хамаанданан сүүрөн-көтөн, күрэхтэһэн, Кэскил Соловьев хамаандата кыайан, хас биирдиилэрэ плитка шоколадынан, олимпийскай символикалаах флажогунан наҕараадаланан,

олимпийскай мэтээлгэ тиксибиттэн итэҕэһэ суох үөрдүлэр.

Улахан кылаастарга сылын айыгытыллар сэрри кыттылааҕа, элбэх бойобуой орденнар, мэтээллэр кавалердара, снайпер Иван Федорович Новгородов 3 хамаандаһаах кириэн кыттыбыт. Бириддиилэн күөгүлэһингэ оскуола географияҕа учуутала Винокуров Андрей Андреевич бастакы миэстэни ылан, дьонун үөрдүбүт. «Бу тэрээһин улахан сыла – чөл олоһу пропагандалаһын, бу дьарыкка эдэр дьону, оѳолору үөртэи» диэн иһитиннэрдэ аксакал балыксыт Федотов В.Е.

Аны бэнидиэнньиккэ, олунньу 24-гэр нэһиликтэр уусуран фестиваларын көрүүгэ кыратыттан-кырдыаҕаһыгар диэри үгүс дьыэ кэргэн кытынна.

Олунньу 28 күнүгэр 9-с төгүлүн «Нэһилик күнэ» ыытыллар. Онно сыл устата тэрилтэлэр үлэлэрин информацията, күрэхтэр түмүктэрэ таһаарылыахтаах. Кырдыаҕастар балаһаннарыгар бииртэн биэр араас мероприятиялар: көрсүһүүлэр, күрэхтэһиилэр, үбүлүүйдэр, сыбаайбалар быыстала суох ытытыллаллар. Бэлиэтиир буоллаха, улуус,

на», «Охотник» о.д.а. атыы-эргизн маһаһыһынара спонсордаабыттар. Биһиги нэһиликтэн балык диэн баран мунукка ытаабыт Федор Иванович Новгородов 3 хамаандаһаах кириэн кыттыбыт. Бириддиилэн күөгүлэһингэ оскуола географияҕа учуутала Винокуров Андрей Андреевич бастакы миэстэни ылан, дьонун үөрдүбүт. «Бу тэрээһин улахан сыла – чөл олоһу пропагандалаһын, бу дьарыкка эдэр дьону, оѳолору үөртэи» диэн иһитиннэрдэ аксакал балыксыт Федотов В.Е.

Аны бэнидиэнньиккэ, олунньу 24-гэр нэһиликтэр уусуран фестиваларын көрүүгэ кыратыттан-кырдыаҕаһыгар диэри үгүс дьыэ кэргэн кытынна.

Олунньу 28 күнүгэр 9-с төгүлүн «Нэһилик күнэ» ыытыллар. Онно сыл устата тэрилтэлэр үлэлэрин информацията, күрэхтэр түмүктэрэ таһаарылыахтаах.

Кырдыаҕастар балаһаннарыгар бииртэн биэр араас мероприятиялар: көрсүһүүлэр, күрэхтэһиилэр, үбүлүүйдэр, сыбаайбалар быыстала суох ытытыллаллар.

Бэлиэтиир буоллаха, улуус,

УРУЙДУУ-АЙХАЛЛЫҤ КӨРҮСТҮЛЭР

уоту өрө ууммутунан Дьокуускай куорат быһыйа Н. Кривошапкин кэлбитин Нам оройуонун делегацията уруйдуу-айхаллыгы көрүстэ. Дьокуускай куорат быһыйа Н. Кривошапкин спортивнай уоту сэрри уонна үлэ ветераныгар Д.Г. Дураевка туттарар.

Дьокуускай куорат делегациятын салайан аҕалыт ЫБСЛКС горкомун иккис секретара А. Канин оройуон делегациятын эждэрдэлээн туран, спортивнай уоту салгыы илдээн, иккис оонньуулар уоттарын күлүбүрөччи сажалларыгар, иккис оонньууларга оройуон спортсменнарыгар үрдүк көрдөрүүлэри, оройуон олохтоохторугар үлэлэригэр, үөрэхтэригэр ситиһиилэри баҕарда.

Мэңэ-Хаңалас, Нам оройуоннарын уонна Дьокуускай куорат делегацияларын көрсүһүүлэрин кыттыылаахтарын оройуон Сэбиэтин исполкомун председатели солбуяааччы М.В. Петрова, ССКП райкомун иккис секретара М.Н. Габышева, ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара Д.П. Корякин, Саха АССР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ Д.Г. Дураев итиниктистик инстингик эждэрдэтиллэр.

Сэрии уонна үлэ ветерана

Д.Г. Дураев спортивнай уоту аҕалыттары уонна салгыы илдээр Нам оройуонун сүүрүктэрин эждэрдэтиир уонна оройуон кэскиллээх спортсменыгар И. Охлопковка спортивнай уоту туттарар.

Олохтоохтор суолу икки өттүнэн сэлэлээн, сырдык сардангаларын күүдэпчилэнэр спортивнай уоту өрө ууммут И. Охлопков кэнниттэн сүүрэллэр.

Спортивнай уоту 1 Хомуस्ताах, Партизан, Хамаатта нэһиликтэрин ыһахтыгы сылдыар дьоно уруйдаан-айхаллаан көрүстүлэр.

Киһэ 6 чааска М. Аммосов аатынан болуоссакка элбэх киһи муһунна. Кинилэр спортивнай уот кэлэрин кэтэһэллэр. Өр күүттэрбэккэ айан суолун угун сүүрүктэр иһэллэр. Бастаан көрбүттэр үөрүүлээх сурагы иһитиннэрэллэр. Спортивнай уоту Нам оройуонун спортсменнара тутан иһэллэр. Спорт ветерана Степан Гаврильевич Кириллин спортивнай уоту туппутунан спортсменнары болуоссакка киллэрэр. Нам олохтоохторо кинилэри уруйдуу көрүстүлэр.

Уоту көрсүһүүгэ аналаах үөрүүлээх миитин спортивнай оонньуулары тэрийэр комитет

председателэ М.В. Петрова аһар. Спортсменнары эждэрдэлээн тыл эттилер: ССКП райкомун иккис секретара М.Н. Габышева, Аҕа дойду Улуу сэриитин актыыбынай кыттыгылааҕа Д.Г. Дураев, Мэңэ-Хаңалас райсоветын исполкомун председатели солбуяааччы С.Д. Егоров, народнай депутаттар Нам оройуоннаағы Сэбиэтэтин исполкомун председатели В.Н. Жирков. Тыа сирин спортивнай оонньууларын уотун илдэ кэлбит Мэңэ-Хаңалас, Дьокуускай, Нам оройуоннарын спортсменнарыгар бэлэх туттарылына.

Үөрүүлээх миитин кэнниттэн спортивнай уот салгыы айаннаата.

Палаточнай городок. Киһэ 8 чаас. Кэрэтик кызгэммит палаточнай городокка күрэхтэһиигэ кэлбит спортсменнар уонна үгүс киһи мустубут.

Хамаандаһар стройдаан турбуттары кэннэ городок комендана С.П. Алексеев «Урожай» ДСО республикатаағы сэбиэтин председателигар А.М. Алексеевка арааппар бизэрэр. Таб. Алексеев спортсменнары палаточнай городок аһылыгытын истиниктэ эждэрдэтиир уонна палаточнай городок үчүгүйдик оһуһуллубу-

нэһиликкэ Ытык киһитэ, өр сылларга колхозка, «Нам» совхозка сүөһү көрүүтүгэр үтүө суобастаахтык үлэлээбит Шестакова Домна Романовна 85 сааһын үлээннээхтэрэ, оѳолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ мустан эждэрдэлээтилэр, убаастыыр киһилэригэр чэгиэн доруобуяны баҕардылар.

«Забота - Арчы», «Кыым», «Саха сира», «Кэскил», «Бэлэм буол» хаһыаттар корреспондентнара нэһиликкэ тэрилтэлэрин үлэтин билсэн бардылар. «Забота - Арчы» редакцията нэһиликкэ биэр убаастанар ыалыгар Константин уонна Светлана Константиновтарга ыалдытытаата.

Биһиги нэһиликкэ улааппыт, үөрэммит уолбут, билигин филологическай наука кандидата, ХИФУ доцента Герасим Герасимович Левин таһан оскуолаҕа, библиотекара сахалар урукку суруктары руналар тустарынан бэсиэдэ онгордо. Элбэх араас хайысхалаах наскальнай суруктары көрдүүр экспедицияларга сылдыбытын устубут слайдаларын ааҕааччыларга көрдөрдө.

Манньык сэргэхтик олобурут биһиги I Хомуस्ताахха. Булаан өссө да элбэх, ону сыта-тура билсиһиннэрэһиппит.

Е.И. НЕУСТРОЕВА, I Хомуस्ताах

тун иһин хаһаайыттарга махтал тылларын этэр. Спортсменнар городоктары аһыҕа аналлаах кыһыл былааһын спорт ветерана С. Охлопков өрө көтөѳөр. Спортсменнары эждэрдэлэһин кэнниттэн хомуска сахалык мелодия дуорайар. Мустан турааччылар спортивнай уот кэлэрин кэтэһэллэр. Сотору буолата иһэрин туһунан үөрүүлээх сураһ кэлэр. Өгөр буолбат үс оройуон бэрэстэбиитэллэрэ умуллубат уоту өрө тутан сүүрэн кэллэлэр. Уоту күөрэчи тутан Нам оройуонун спордун ветерана Семен Жирков городок ортотугар турар доѳордоһуу костерун умаатар. Үөрүүлээх «Ураа!» хаһыы дуорайар.

Итиниккэ үөрүү-көтүү ортотугар республика бастынтан бастык спортсменнара доѳордоһуу биэчэрин саҕалаһыллар. Ити кэнниттэн культура оройуоннаағы дьыэтин самодеятельнай артыыстарын уонна спортсменнар кыттылаах улахан концерт көрдөрдүлэр. Түһүлгэҕэ саха оһуоһа дьэрдээрэй. Хойуккаанга диэри ырыа-тойук дуорайар.

В. СЮРМЯТНИКОВ, В. НИКИФОРОВА («Ленин суола», бэс ыйын 21 к. 1984 с.)

Үчүгэи үтүктүүххэ, үөдүтүүххэ, үксэтиэххэ

БИИР КЭРЭНИ КУОТТАРЫМАН!

Хаар, муус оҥоһуктарынан киһи барыта дьарыктанар буолбатах. Бу үгүс тэрээһини, элбэх үлэни эрийэр дьарык. Муускун күһүн чарааһыгар ылан бөлөмнөөххүн наада, хааргыныга симэн эрдэ тоноруоххун наада. Бу дьон өссө кырата. Саамай уустук үлэтэ кыһыныгы бытарҕан тымныыга хас да күн тоҕон-хатан оҥоһуккун сэрэнэн, алдыаппакка кыһарын турдаҕа. Маньк уустук уонна сэдэх дьарыктаах киһи биһиэхэ, Хамаҕатта баар. Кини кимий? Максимов Григорий Егорович нэһилиэк баһылыгы солбуйааччынан үлэлиир. Ньурбаттан төрүттээх Нам күтүөтэ, кэргэннээх, 2 оҕолоох. Намнаагы педучилищени бүтэрбит. Идэтинэн үлэ, уруһуй, дизайн учуутала. Салгыы Москваҕа үөрэнэн кэлэн үрдүк үөрэхтээх специалист педколледжка 13 сыл устудьуоннары үөрөппитэ. Кини мас оҥоһуктарга норуот маастара, оттон муус оҥоһуктарга аан дойдутаагы кылаастаах маастар. Төһөлөөх чорооннору, сэргэлэри оҥорбутун байэтэ да билбэт. Кэлээт да, быйыл сайын, ыһахтыгыр сиргэ «Күнү көрсүү» түһүлгэтин онорон, дьэндэтэн күһүспүтэ. Саха сиригэр биллэр улахан маастар Григорий Егорович баар буолан, муус оҥоһуктарга республика күрэхтэниитэ быйыл биһиэхэ, Хамаҕаттаабыттылыбыта. Республика 7 улууттан 9 хамаанда кэлэн кыттыны ылбыта. Кылаабынай судьуйанан биер дойдучулаах-

пыт, Россия чулуу маастара, Сочи олимпиадатын муус оҥоһуктарга кыайыылааҕа Александр Иванович Шадрин үлэлээбитэ.

Билигин Григорий Егорович эдэр ыччаты уонна оскуола оҕолорун көбүлээн, үөрэтэн эрэр. Соторутааҕыта Хамаҕатта нэһилиэтин күнүгэр хаар, муус оҥоһуктарга түөлбөлөрүнэн күрэхтэһии ыытылынна. 5 түөлбэ кытынна.

Хаар оҥоһуктарга оҕолорго: 1 миэстэни Бобровская Олег, Гоголев Руслан «Сайдам», 2 м. – Аммосов Денис, Мальцев Федя «Кытыл», 3 м. – Протопопов Илья, Кардашевская Сеня «Үрдэл» ыллылар. Муус оҥоһуктарга улахан дьонго: 1 миэстэ – Захаров Руслан, уола Валентин «Кытыл», 2 м. – Ядрихинская Александр, Татаринов Анатолий «Арыы-Тиит», 3 м. – Бурнашев Леонид, уола Арчылан «Сайдам» буолулар. Кыайыылаахтар сыаналаах бириистэри туттулар. Олохтоохтор бу сиздэрэй оҥоһуктары сэнээрэн көрдүлэр. Инникитин да биһиги ыччаттарбыт сайдар кыахтаахтарын итэҕэйдилэр. Кыһын оҥоһуллубут республика маастардарын үлэлэрэ билигин алдыаммакка тураллар. Түгүннэн туһанан, улууспут олохтоохторун, аһан иһэннит, кулууп иннигэр баар «Муус оҥоһуктар саарыстыбатын» көрөн аһаргытыгар ынҕрабыт. Сотору ирээри саҕалаһыа, биер кэрэни куоттарыман!

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

Ветераннар сэбиэттэригэр

ИСТИҢ КӨРСҮҮҮ

Кырыа кыһыммыт баархасан уоҕа, кылына аһан, былааһа былдыанан, сандал саасыт чабыл күнүн көмүс кыыраактара хас түннүк аайы күлүмүрдүү оонньоото.

Бу саакы кэммит маннайгы бырааһынныыга Аҕа дойдуну көмүскээччилэр күннэригэр аналлаах араас тэрээһиннэр ыытылыннылар. Ол чэрчитинэн сахабыт балаҕаныгар олунньу 23 күнүгэр сэмэй остуоллаах истинг көрсүүһү тэрээһинэ буолан ааста. Тэрээһин сүрүн сүбэһитэ селобут кырдыаастарын сэбиэтин председателэ Колесов В.А. буолла. Бу көрсүүһүнү иилээн-саҕалаан урукку «Ипподром», «Гострах» түөлбө бөдөнсүйэн 5-с №-дээх «Чэчир» диэн ааттаах түөлбө салайааччылары Винокурова К.С., Сивцева К.Я., Матвеева А.А. уонна кинилэр сорох көмөлөөһөччүлэрин көмөтүнэн ыытылынна.

Көрсүүһүгэ 1998 сыллаахха Хотугу Кавказка араас чаастарга байыаннай сулууспаны ааспыт уолаттар ынҕырыллан сырыттылар. Аан бастаан үгэс быһыытынан улууска оҥоһуутун маастара Винокуров А.А. күлүбүрүү умайа турар көмүлүк оҥоһуун иһингэр туран аал уотун аһатан, күндүлээн, айах тутан алгыс көрдөстө, мустубут дьонго алгыһын анаата.

Ынҕырыллан кэлбит уолаттар Васильев Н.З., Слепцов А.М., Авксентьев Р.Р., Колмогоров А.А. эйлээх олох байыаннай сулууспатын хайдах, туох сылдьан ааспыттарын, ытык истэрин чиэстээхтик толор-

буттарын туһунаан кэпсэтилэр. Билигин кэмгэ оскуолаҕа үөрэнэ сылдьар хас да ул кэлбиттэригэр, «аармыйаҕа сулууспалыыр ул оҕо, эр киһи иэһэ, бэйэбитин түһэн биэримизэххитин уонна бэрээдэги, сокуону кэһимизэххитин наада, байыаннай сулууспаны аспатаххытына кэлин үлэҕэ, үөрэххэ киирээргитигэр мэйһи буолуон сөп» диэн аҕа саастаах, буспут-хаппыт дьон быһыытынан эдэрдэргэ сүбэ биэрдилэр.

Аҕа көлүөнэ саллааттар ааттарыттан Винокуров А.А. эбэрдэтин кэһиниттэн билигин, урукку кэм байыаннай олохун билиһиннэрдэ. «Биһиги 60-с сылларга сулууспалыырбыт саҕана 3-түү сыл буолар этибит, сылга биердэ биер ый уопускаҕа дойдубутугар ытыгар этилэр, ону да туох да энкилэ суох үчүгэйдик сылдьар буоллаххына көгүлүлүлэр» диэн кэпсээбитин бары да сэнээрэн иһиттибит. Бүтэһигэр билигин да кэһиэһирэ илик куолаһынан ыллаан эбэрдэтин тиэртэ.

Салгыы улууспут биер биллэр ырыаһыта Винокуров И.И., Гуляева А.С. кэргэнинэн Василий Максимовичтын, Анна Егоровна хомуска оонньоон, биер эмиэ тарбахха баттанар бэртээхэй баянист Новиков И. довуһуолунан ыллаан истинг эбэрдэлэрин бэлэх ууннулар.

Ити курдук, биер үтүө түгэнгэ түмсөн ирэх-хоро кэпсэтэн, аны сайын буолуохтаах VI спортивной ооньүүлэри ытыгыга бары көхтөөхтүк кыттыабын диэн ынҕыры тылларынан түмүктэннэ.

З.И. ЕГОРОВА, Нам

Нам улууһа – спорт түһүлгэтэ

1 Хомустаах нэһилиэгэр «Сайды» оҕо айымньытын дьээһингэр кулун тутар 14 күнүгэр IV төгүлүн улуустаагы хабылыкка, хаамыскаҕа күрэхтэһии ыытылынна. Барыта 5 үөрэх тэрилтэгиттэн 28 оҕо кытынна. Күрэхтэһии түмүгүнэн хабылыкка үчүгэй ооньууну көрдөрдүлэр кыра кыргыттарга: 1 м. - Новородова Женя («Сайды»), 2 м. - Поликарпова Настя (Бөтүн), 3 м. - Дьяконова Юлия (школа-сад). Кыра уолаттарга: 1 м. - Орлов Никита («Сайды»), 2 м. - Протопопов Дима («Сайды»), 3 м. - Егоров Эльдар («Сайды»). Улахан кыргыттарга: 1 м. - Тимофеева Рената («Сайды»), 2 м. - Евченко Сабрина («Сайды»), 3 м. - Посельская Ангелина (Үөдэй). Улахан уолаттарга: 1 м. - Соловьев Владис («Сайды»), 2 м. - Новородов Петя (Үөдэй), 3 м. - Кумечко Олег (Үөдэй). Хаамыскаҕа кыра кыргыттарга: 1 м. - Новородо-

Бэлэ түгэн

Саха республикатын Үччат социальнай-психологической өйөбүлүн киини Намнаагы филиала 2004 сыллаахха кулун тутар 26 күнүгэр, оччотоогу улуус быһылыга Корьякин Д.П., дьээһин уонна ыччат политикатын управлениетын начальнига Атласова У.П., ыччат политикатын отделын специалиһа Кутуков В.В. улахан сырдаларын ууран тэриллэн үлэтин саҕалаабыта.

Бастакы сэбиэдиссэйинэн 2004 сылтан 2008 сыллаахха диэри Степанова Татьяна Николаевна үлэлээбитэ. Билигин Үччат социальнай-психологической өйөбүлүн киини 2011 сылтан Васильева Анна Сергеевна салайааччылаах педагог-психолог

Новородова Туяра Степановна, Стручкова Елизавета Петровна уонна соц. педагог Винокурова Мария Николаевна таһаарылаахтык үлэһии-хамсыы олохтоолор. Бу үлэһээбит сылларыгар «Энсиэли» хаһыат иһинэн «Ыллык» диэн ыччат хаһыатын таһааран «Лучший информационный проект», «Долина Энсиэли» диэн ыччаты патриотической тыһынча иитиигэ уонна наркомаһыны утары «Думай и выбирай» диэн социальная проеги онорон Саха республикатын Правительствотын үс гранын кыайыылааҕа буолбута.

СР Үччат социальнай-пси-

ТӨРҮТ ОСТУОЛ ООҢЬУУЛАРА

ва Женя («Сайды»), 2 м. - Захарова Дайана (Бөтүн), 3 м. - Поликарпова Настя (Бөтүн). Кыра уолаттарга: 1 м. - Протопопов Дима («Сайды»), 2 м. - Егоров Эльдар («Сайды»), 3 м. - Орлов Никита («Сайды»). Улахан кыргыттарга: 1 м. - Тимофеева Рената («Сайды»), 2 м. - Евченко Сабрина («Сайды»), 3 м. - Феоктистова Оля (Үөдэй). Улахан уолаттарга: 1 м. - Попов Витя (Үөдэй), 2 м. - Кумечко Олег (Үөдэй), 3 м. - Никифоров Владис (Үөдэй). Уопсай түмүккэ хамаанданан кыайыылаахтарынан буоллулар: 1 м. - «Сайды» оҕо айымньытын дьээһингэ, 2 м. - Үөдэй орто оскуола, 3 м. - Бөтүн орто оскуола. Сылдан аайы Үөдэй орто оскуола саҕалыы остуол ооньууларыгар ылсан үлэлэһэрин, көрдөрүүлэрэ тупсан иһэрин бэлэтиир наадалаах.

Хабылык, хаамыска спорт көрүгүн быһыытынан сайдар таһымга тахсан Манчаары оон-

ньууларыгар спорт көрүгүн быһыытынан киирбитин бэлэтиибит. Онон, инникитин оскуола-лар, ыччат, спорт управлениета спорт биер көрүгүн хабылык, хаамыска улууспутугар сайын-нарыыга сөптөөх болгомтону ууруохтара диэн эрэнэбит.

Муус устар 11 күнүгэр Саха республикатын төрүт сахалыы остуол ооньууларын Федерациятын бьлаанын иһинэн «Сайды» оҕо айымньытын дьээһин базатыгар хабылыкка, хаамыска улуустаагы аһаҕас турнир ыытыллар. Федерация инструктордара турнир кэмигэр салайааччыларга, тренердэргэ семинар ыытыллар. Улуус оскуола-лар, остуол ооньуу-тун сэнэрээччилэр, актыыбынай кыттыгыны ыларгытыгар ынҕрабыт!

А.Н. ВИНОКУРОВА, «Сайды» оҕо айымньытын дьээһингэ директора, I Хомустаах

ЫЧЧАТ КИИНЭ САЙДАР

психологической өйөбүлүн киини Намнаагы филиала кулун тутар 14 күнүгэр 10 сыллаах үбүлүөйүн бэлэтиэтэ. Ол курдук, күн бастакы анарыгар Н.М. Рыкунов аатынан улуус библиотекагыгар нэһиликтэр ыччаттарын лидердэригэр, спорт инструктордарыгар, специалистарыгар уонна ыччаттарыгар педагог-психолог Новородова Т.С., Стручкова Е.П., соц. педагог Винокурова М.Н. «Лидер» диэн

үбүлүөй үөрүүлээх тэрээһинэ буолла. Тэрээһини Бугаев Д.Д. уонна Новородова Т.С. иилээн-саҕалаан ыыттылар. З.П. Винокуров аатынан музыкальнай оскуола үөрэнээччилэрэ, колледж «Бинин» студенческой этэрээтэ музыкальнай эбэрдэлэрин тириэртилэр. Үөрүүлээх быһыыга-майгыга Намнаагы ыччат социальнай-психологической өйөбүлүн киини сэбиэдиссэйэ Васильева А.С. киин үлэтин туһунан

кылгас иһитиннэри онордо уонна биергэ алтынан үлэлээн-хамсаан кэлбит социальнай партнердарыгар махтал суругу кытта сэмэй бэлэхтэри туттартаата. Дьокуускайдаагы Үччат социальнай-психологической өйөбүлүн киинин директорун научнай-методической үлэҕэ солбуйааччы Васильева Новогина Васильевна Намнаагы филиал 10 сыллаах үбүлүөйүнэн эбэрдэлээн туран Васильева А.С. уонна Новородова Т.С. бочуотунан грамотаны туттарда.

СР Үччакка уонна дьээһингэ политикатын министерствотын сүрүннүүр специалиһа Аяникова Мария Дмитриевна министерство аатытан улуус баһылыгар Атласов А.П., баһылыгы социальнай боппуроустарга солбуйааччы Дьяконова В.Н. уонна ыччат социальнай-психологической өйөбүлүн киини Намнаагы филиалыгар үлэһээбит, үлэһии сылдьар специалистарыгар махтал суругу, Ил Түмэн депутата Винокурова Алина Романовна филиал сэбиэдиссэйигэр Васильева А.С. Ил Түмэн бочуотунан грамотатын туттардылар. Манай таһынан, биергэ алтынан үлэлиир тэрилтэлэрин салайааччы-лара, специалистара бэйэлэрин эбэрдэлэрин тириэртилэр. Бу тэрээһингэ мустубут ыалдьыттар Намнаагы филиал 10 сыллаах үбүлүөйүн миннигэс тордун сиэн тарҕастылар.

С. АРГУНОВ

«ХААР АЙАН – 2014»

НАМНАР АНАРДАСТЫЫ ААТЫРДЫЛАР

Кулун тутар 15 күнүгэр Кутанага «УАЗ» мааркалаах массыналарга биһиги улууска үһүс төгүлүн ытыллар «Хаар Айан-2014» күрэх буолан ааста. Быйылгы күрэхтэниигэ барыта 12 массына кытынна. 2012 с. улууска аан бастаан Күндэйэҕэ ытылларынгар эмиэ 12, оттон былырын улууспут биэр саамай уһук нэһилиэгэр Бүлүүчээнгэ буолбутугар 15 массына кыттыбыта. Күрэх Кутана сэлээнньэтигэр 3-4 км тэйиччи федеральной суол кыттыгыгар баар Кубалаах дьэн сиргэ буолла. Күрэхтэни аһыллыгыгар Кутана кырдыаҕас олохтоо, олонхоҕо уһуйааччы Н.П. Тимофеев уонна кылыһахтаах кэрэ куоластаах тойускут М.П. Афанасьева сахалыы алгыс сирин-туомун толордулар. Онтон кыттааччыларга, көрөөччүлэргэ анаан «Хаар Айан» күрэх бырайыагын «афта», Чурапчы улуунун Вахсы нэһилиэгин баһылыга И.Ф. Барашков, кулун тутар 29 күнүгэр Намнага буолуохтаах республикатааҕы «Хаар Айан» тэрийэр комитетын председателэ И.Е. Евстафьев, «Стерх» СК генеральной директора С.М. Березин, биһиги улууска «Хаар

тыылаахтара Намтан кэлбит ыалдьыттарбыт Иван Колесов, Михаил Бурнашев састааптаах «Бурнаши» дьэн ааттаах экипаж бастаата. Күрэх «Поэтанная езда с буксиром» дьэн үһүс көрүннэр эмиэ бу Намнар иннилэрин кимизэхэ да биэрбэтиллэр. Оттон «Скорость разворот» көрүннэ эмиэ Намнар инники буоллулар. Бүтэһик «Супер-экстрим» сырсыыга 8 бастын көрдөрүүлээх экипаж кыттыбытыттан, Кубалаах Эбэ халын хаарын бастааһын улуу Олүөнэ Энксиэли хочотуттан Намтан кэлбит «Бурнаши» экипаж буржатаан кэлэн, дьэ, кырдык, Намнар хаарды х-

Хаангастан ууга: И.Е.Евстафьев, И.Ф.Барашков, «Айан суол» ХЭТ генеральной директорун солбуяаччы М.И.Евсеев, Н.В.Давыдов, Л.В.Саввинов.

Айаны» иилээччи-сафалааччы, Күндэйэ КК директора Л.В. Саввинов, Кутана нэһилиэгин баһылыга Н.В. Давыдов эбэрдэлэрин эттилэр. С.М. Березин биһиги улуустан Намнага баран күрэхтэниэхтээх хамаандаҕа дьэн анаан, 50000 солк. уу харчынан хамаанда бэрэстэбиитэлигэр Л.В. Саввиновка туттарда. Күрэхтэни бастаах ирдэбилэ буолбут массынаны киэргэтиги, экипаж анал көстүүмү дьэн номинацияҕа былырынынгы күрэххэ бу номинацияга эмиэ бастаабыт Сунтаартан инни-бии Андрей, Николай Семеновтар бу сырсыыга эмиэ бастаатылар. Автобиаглонна былырынынгы республикатааҕы күрэх кыт-

амтылар дьэххэ наада. Былырын бу хамаанда Намна буолбут республикатааҕы күрэххэ финалга киэрэн баран мизэлэспэтэхтэр. Уолаттар быйыл биһизэх чахчы кыһаллан-мүһэллэн, ох курдук онгостон, кустук курдук куоһанан кэлбиттэрэ итиччэ эбитэ дуу, эбэтэр атын экипажтар бөлөмнэрэ мөлтө, сыһпаан биэрбиттэрэ итиччэ эбитэ дуу?.. Намнар массынаны киэргэтииттэн ураты 4 көрүннэ барытыгар туох да мөккүрэх суох инники күөннэ сырсыттылар. Бириистээх мистэлэргэ тиксибит экипажтарга Кутаналар биллиилээх ветеран суоппардарын аатынан бириистэри туттартаатылар. Олор истэригэр аатырбыт «Айан суол»

тэрийтэни төрүтээбит, оройуон хас да төгүллээх чемпион рекордсмен суоппара, «Бочуот знага», «Үлэ Кыһыл Знамята» орденнар кавалердара, Сунтаар улуунун Бочуоттаах гражданина, РФ Бочуоттаах суол туттааччыта, СР Бочуоттаах попечителэ, СР нуруотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, СР Президентин Гранына хаһаайына Владимир Макарович Крыжановский, тыыл, үлэ ветерана, тыа хаһаайыстыбатыгар социалистическай куоталаһы кыайылааһа, Ленин орденнаах «Элгээйи» совхоз 4 төгүллээх чемпион суоппара, оройуон чемпиона, Сунтаар оройуонун нуруотун хаһаайыстыбатын туйгу үлэһитэ Петр Максимович Федоров, тыыл, үлэ ветераннара, коммунистическай үлэ ударникара, араас сыллардаағы социалистическай куоталаһылар кыайылаахтара Владимир Дмитриевич Току-

ев, Андрей Кириллович Акимов, Илларион Николаевич Захаров уонна Анатолий Сергеевич Трофимов бааллар. Быйылгы «Хаар Айан» күрэх уратытынан «УАЗ» массыналар бары көрүннэрэ мотуордарын күүһүнэн, көрүнүн арахсыбакка бииргэ куоталаспыттара буолла. Дьининэн, онук да сөп эбит. Судургу. Манна массына мотуорун кыаһын боруобалааһын буолбатах, ааттын да шоу буолла. Ким массынатын күрэхтэни улуубуйагыгар эппиэттирдии онгостобут, көрүммүт уонна ордук сатабыллаах кыайдаҕа дии. Инникитин манньк күрэхтэри ветераннарга уонна кэрэ анардара да кыттыахха сөп этэ дьэн буолла. Кырдык, билигин хайдах эрэ көйтөтүллүбүт курдук да буоллар, биһиги сирбитигэр уоппутугар туттарга «УАЗ»-н ордук ханнык массына баар буолуой буолла эбэтт?! Биһиги

улууска «КОЛМИ» ХЭТ бэрэстэбиитэлэ уонна бу «Хаар Айаны» үһүс сылын салгымтыата суох тэрийэр Леонид Саввинов этэрини, дьиннээх саха ынахтаах, сылгылаах уонна ... «УАЗ»-х буолуохтаах буоллаҕа. Дьэ, ити курдук биэр сааскы ылаангы күн Кутана сиригэр бэрэстэһэй тэрээһин буолан ааста. Халын хаарынан бүрүллэ сытар Кубалаах сирин В.В. Крыжановскай салай-ааччылаах «Айан суол» тэрийтэ барытын ымпыгар-чымпыгар тийэ бөлөмнөн онгорбут. Аныгы үйэ «ооньуутун» көрөөрү дьөн-сэргэ сүрдээһин тоҕуоруһа муһунна. Кутаналар халан да буоларынны бу да тэрээһини олус түмсүүлээхтик, чуолкайдык, кыайа-хото тутан ыттылар. Сааскы сибизһэй салгына асуөл, араас аты-тутуу хото тардылына. Түмүккэ тэрийээччи Леонид Саввинов: «Инникитин доруобай, чөл олоҕу уонна спорт экстремальной көрүнүн өрө тутар уонна массынаны ыттыгы албастарын баһылаһынна үөрэтэр-иитэр сыаллаах-соруктаах манньк күрэхтэниилэр улуус ханнык баҕарар нэһилиэгэр ытыллыахтарын сөп. Ити атын улуустартан кыттааччылары бэйэбит дьоммутун көбүлээри, күрэхтэниини сытырыхтатаары ыгырабыт. Бу быйылгы күрэхтэниигэ кыттааччы ахсаана хайа да сыллааҕар аһыйах» диир. Эһиили күрээһиыгар билиннитэ бастааһын Устье нэһилиэгэ тылламмыт.

Борис НИКОЛАЕВ, Сунтаар

Сводная таблица итогов оборочного тура «Хаар Айан - 2014» 15 марта 2014 года с. Кутана Сунтарского улуса

№	Название экипажа	Улус, наслег	1 чемпионат «Оформление»	2 чемпионат «Авто-биаглон»	3 чемпионат «Поэтанная езда с буксиром»	4 чемпионат «Скорость разворот»	Сумма баллов	Место	Финал «Супер-экстрим гонки»
1	«Айан уолаттара»	Элгээйи Сунтаар		12	7	8	27	10	
2	«Ким Макс»	Кутана Сунтаар		10	4	2	16	4-5	
3	«Бэргэн»	Ньурба		11	8	10	29	11-12	
4	«Ньурбалар»	Ньурба		2	6	4	12	3	
5	«Сунтаар»	Сунтаар		3	3	5	11	2	
6	«Хаар бэрдэрэ»	Кутана Сунтаар		5	10	11	26	9	
7	ZMZ POWER	Күндэйэ Сунтаар		8	2	6	16	4-5	
8	«Семеновтар»	Сунтаар	1 место	4	12	7	23	7	
9	«Бурнаши»	Нам		1	1	1	3	1 место	1 место
10	«ЖКХ»	Сунтаар		6	9	3	18	6	III место
11	«Тургэн»	Тубэй Дьаархан Сунтаар		9	11		29	11-12	
12	«Дохсон»	Уһун Күөл Сунтаар		7	5		12	8	II место

Кэрэ эйгэтигэр

Олунньу 23 күнүгэр Аппааны бөһүөлөгэр И.Д. Винокуров төрөөбүтэ 100 сылыгар аналлаах Хатын - Арыы нэһилиэгин Аппааны бөһүөлөгүн уран тарбахтаахтарын быыстапка турбута. Бу тэрээһин нэһиликтэр икки ардыларыгар ытыллар фестивальной концерт көрүүтүгэр киэрэн ыгыттылыбыта. Нэһилик дьоно-сэргэтэ саха төрүт дьаргыны, култуураһын өрө тутан үлэһи-хамсыы олорор. Ол курдук, улууска, республикага уонна омук дойдудаһыгар киэнник биллэр уран тарбахтаах нуруот маастардара: Анастасия Егоровна Сивцева, Анна Николаевна Зверева, Елизавета Дмитриевна Олесова, Александра Афанасьева Винокурова буолаллар. «Энксиэли хочотун уран тарбахтаахтара» дьэн Анастасия Степановна Заболоцкая таһаарыт киэнгэтигэр биһиги нэһиликтэн 13 таһа талааннахтар үлэлэрэ сырдаттылыбыта.

тан, таһа кырадаһыннарыттан уонна да араас матырыйааллартан онһоһуктары тигэллэр, онгороллор. Уран тарбахтаахтар быыстапкаларыгар Попова Л.И., Олесова Е.Д., Иванова И.П., Григорьева М.Е., Павлова М.Е., Уваровская Д.С., Куличкина П.И., Лебедева О.И., Колесова А.А., Иванова К.В. о.д.а. онгорбут кылтан, сиэлтэн тигиллибит дөйби-ирдэрэ, таһастара туруорулунулар. Нэһилик кизн туттар эдэр уран тарбахтаах Рожина Ольга кылтан тигиллибит авангарднай былааччыыта элбэх киһини сөхтөрдө. Быыстапкага элбэх үлэ: быысыһкалаһын, аппликация, туос иһиттэр, мастан-тимиртэн онһоһуктар, оҕуруонан таһылан онһоһуллубут араас мастар, баайы таһастар, таһас кырадаһыннарын тигиллибит элбэх аппараахтар, остуоруыттан аппликациялар, сахалыы таһастар, Маркова М.Н. уонна Винокурова А.В. төрөөбүт дойдутуһунан фотовыставкалары оҕурудулар. Ону таһынан, нэһилик историятын үлэһи-хамнаһын сырдатар стендэни И.Е. Винокуров аатынан кыраайы үөрэтэр музей туруорда (сал. Кутяркин В.Г.). Маны таһынан,

УРАН ТАРБАХТААХТАР

биэр сонун көстүүнэн Аппааны олохтоохторун коллекционердара туруорбут быыстапкалары буолла. Манна сүүстэн таһааһы араас дойдуту, араас теманан көрдөрүллүбүт «Чуораанчыктар» Сивцева Л.Т., Евсеева Т.И., дойдуту араас куукулаларын мунньар Корчанова Е.П., былыргы харчыттан сафалаан аныгы үйэҕэ диэри үһүс көлүөнэҕэ мунньа

сылдьар Корчанов В.И., сүүсчэкэ араас көрүннээх ангелочектар хаһаайката Бурнашева Н.А., баай ис хоһоонноох ручка коллекционер Винокурова Л.В., гжель коллекция хаһаайката Игнатьева А.Д., оҕуруоттан өрүллүбүт мастар коллекцияларын хаһаайката Алексеева А.А. үлэлэрэ турдулар. Быыстапка биэс күн туран нэһилик, улуус дьоно-

сэргэтэ махтана, сэргии көрдө. Киһи саһабаһа дьэн суох эбит, хас биірдии киһиэхэ кистэнэ сытар кистэлэн талаан сүдү күүһэ бу үлэлэргэ көрдөрүлүннэҕэ. Манньк киэн, баай ис хоһоонноох нэһилик быыстапкаһын тэрийсбит, сүүрбүт-көппүт, сырларын уурбут биһиги дьоммутугар, чуолаан Мальцева Д.И., «Саһарға» түөлбө начальнигар, Винокурова М.В., «Чэчир» түөлбө начальнигар, Корчанова Е.П., Аппааны дьахтар сэбиэтин председателигэр, Колесова А.А., Хатын - Арыы нэһилигин дьахтар сэбиэтин председателигэр, Сивцева М.Г., эдэр талааннаах хаһаайкаҕа, «Сандаара» оҕо киһинин иһинэн үлэһиер кружок салаһааччытыгар, Кривошапкина А.М., Сивцева Л.Т., Винокурова Л.В., Доромонов В.И., «Чороон» сынһаалаҥ киһинин үлэһиттигэр, сэб. Пономарева С.Д., Сивцев А.М., кыраайы үөрэтэр музей үлэһитигэр уонна «Хатынчаана» детсад, сэб. Шумилова А.С., «Сандаара» детсад, сэб. Окочешникова А.С., орто оскуола, дир. Ноговицын Д.И., коллективтарыгар дириҥ махталытын тиэрдэбит. Манньк бары түмсүүлээх буоллаһытына элбэһи ситиһиһипит, кыайаһыптыт.

Н.Д. СИВЦЕВА, Аппааны

Нам улууһа - спорт түһүлгэтэ

Сэри, тыыл, үлө ветераннара, Хамафатта төрүт олохтоохторо Мария Прокопьевна уонна Николай Иванович бастакынан күн сириң көрдөрбүт оҕолоро Прокопий Николаевич кулун тутар саңатыгар б5 сааһын туолбут. Иллэң кэмигэр кутун туттарбыт дуобатын пропагандалыыр сыалтан, урукку өттүгэр улууска улаханник сайдыбатах көрүнгө – садуобаҕа улуустааҕы күрэхтэһиини кини дьэ кэргэнэ тэрийэн ытта.

Сахалар интеллектуальной оонньуулартан: саахыматтан, дуобаттан, баарыстан садуоба дьон туборуканы тэрийэн ыттар буолбуттара син балачча буолла. Оһоһор республикатааҕы таһымнаах фестиваллар кытта ытыллаллар этэ. Бу үс көрүнгө утарсааччыларын барыларын баһыйарга чэхчү үчүгэй бэлэм, кылыбар өй, дыһааны туттуу, дыһыардаах тулууру наадалар. Оонньооччу эрэ барыта бу үс көрүнгө дөгиттэр дьобурдаах буолбатах. Саахыматы уонна дуобаты тэнгэ дьүүрэлээн тэнгэ оонньооччу бэрт аҕыйах буолуо. Оттон баарысты ити икки көрүнү тэнгэ туттан сайынанар оонньоуура саарбах. Саахыматы эбэтэр дуобаты хайаларын эрэ чорбоччу тутан сайынарбыт оонньооччу улахан садуобаһыт буолуон сөп.

Оҕо спортивной оскуоланы саахыматтыр уонна дуобаттыр саалатыгар кулун тутар 15 күнүгэр П.Н. Сивцев б5 сааһын туолуутунан сибээстэнэн, кини бириийиңгэр садуобаҕа тэрээһиннээх күрэхтэһии буолла. Барыта 38 кыттааччы Уус-Алдантан, Салбаңтан, Арбынтан, Модуттан у.о.д. – уопсай улуус 19 нэһиликтэртэн кэлэн күрэхтэһилэр. Күрэхтэһии кылаабынай судьуйата А.М. Матвеев оонньоу сүрүн быраа-

балаларын, усулубуйаларын билиһиннэриитин кэнниттэн, улуус спорка управлениеттэн, И.А. Уваровскай күрэхтэһээччилэргэ тыл эттэ. Кини кэлэр сайын Саха сириңноруоттарын спартакиадага Намҕа ытылларын сибээстэнэн маассабай спорт сайдыытыгар болҕомто ууруллубута күүһүрбүтүгэр, улуус олохтоохторо бары бу эһиэттээх спортивной түмсүүнү тэрээһиннээхтик ытытарга бэйэлэрин тус кылааттарын киллэрэллэригэр ыңгырда. Спорт управлениетын аатыттан П.Н. Сивцевкэ Бочуотнай грамота туттарда.

Күрэхтэһии швейцарскай системанан ытылынна, тобус туур оонньоһо. Бастакы булаан быһытынан икки күн ытыллыахтааҕа. Ону тэрийээччилэр күрэхтэһиини биир күн ытытарга быһаардылар, түөрт туур кэнниттэн ас-үөл адалан спортсменнарга барыларыгар босхо эбиэттэһиини тэрийдилэр. Ити түмүгэр син балачча кэм кэмчылэнэн уонна күрэхтэһии киһэллэк сөпкө түмүктэннэ.

Күрэхтэһии бүһүтүн кэннэ түмүгү таһаарыы буолла. Маныаха П.Н. Сивцев дьэ кэргэнэ, чуолаан Мария Николаевна Аманатова, үс көрүнгө үстүү бириистээх миэстэлэри уонна уопсай түмүк миэстэлэрин холбоон уон икки бириийи олохтообуттар. Маны таһынан оонньоу сагаланытыгар оонньооччуларга барыларыгар үс бастын оонньооччуну быһаарар билгэлээһин ыйытыктары онордулар. Оһон бириискэ тиксээччи, миэстэлээһээччи ахсаана адыс биллэрдик эбилиннэ. Урут садуобаҕа көрүңгэрэнэн түмүк буолбакка уопсай очкотуна бастаабыттар эрэ бэлиэтэнэр этилэрэ.

Саахымакка Айсен Касьянов утарылаһааччыларын бары-

БОРОКУОППАЙ СОҢУЧЧУ БЭЛЭБЭ

ларын хотон бастакы миэстэни ылла. Киниттэн очко аңарынан хаалбыт Н.Г. Слепцов иккис буолла. Адыстыы очколаммыт А.А. Протопопов уонна Е.И. Петров үһүс миэстэни быһаарсар көрсүһүүлэрэ эби тэрилиннэ. Маныаха дьол-соргу А.А. Протопоповка тохсойдо.

Дуобакка Хамафаттан сылдьар Г.Д. Местников бастата, А.Е. Охлопков иккис, Е.Р. Леонтьев үһүс буолдулар. Оһон Хамафатталар дуобат көрүңгөр кими да чугаһаппатылар, былаһы ыллылар.

Баарыска спортивной оскуола тренерэ Н.Г. Слепцов чемпионнаата. Биирдии очконан арыттаһан П.П. Степанов (Пар-

лэртэн очко аңарынан хаалан, 82 саастаах Е.И. Петров аксакал кыһылаахтык төрдүс миэстэ буолла.

Бириистэр да ботуччу буоллулар. Араас уһанар электрическэй инструменнар, дьэиэ туттулар прибордар, бытовэй техника о.д. Тэрийээччилэр биллэллэринэн аңардас бириискэ 50-ча тыһыынчаны ыппыттар. Итини таһынан чемпионнабыт Н.Г. Слепцовка сүрүн бириис – убаһа сертификата туттарылына. Аны күһүн биир убаһа сыаната төһө буолан тийийэ биллибэт. Чэ, быһа барыллаан сүүсчэкэ тыһыынча ороскуоттаах күрэхтэһии тэрилиннэ. Маны таһынан судьуйаларга А.

Күрэхтэһии кыһылааҕа Н.Г. Слепцовка убаһа сертификатын туттары түгэнэ

тизан) уонна Г.К. Эверстов (Нам) иккис, үһүс буоллулар.

Уопсай түмүгү таһаарыыга бары көрүңгэрэ дэхситик оонньообут Н.Г. Слепцов бастата. А.Е. Охлопков иккис, М.М. Бугаев үһүс буоллулар. Кини-

Матвеева, А. Касьяновка уонна билгэлээһини таба таабыт В.Х. Стручковка анал бириистэр туттарылынылар. Уопсай түмүгүн бастаабыттарга кыһыл уонна үрүн көмүс, бороонса мэтээллэр, биирдиилэн көрүңгөр

Дьэ кэргэн – иити кыһата

Дьэ кэргэнгэ оҕону иити ыал ийэттэн ордук тутулуқтаах. «Ыал ийэттэн» диэн мээһэ эһиэттэр. Өбүгэлэрибит оҕону дьэ кэргэнгэ иитэр мындыр

Оҕо төрөһпүт сизкилэтэ, оҕо төрөһпүттэриттэн холубур ылан киһи буолан улаатар дьэиэттэ саҕаттан иитиллэн кэлбит үтүө үгэс. Розалия Ильинична алта оҕото бары үрдүк үөрэх кыһатыгар үөрэннилэр. Улахан уоллара Игнатий Михайлович

стенник, группа старостата буолан өрүү инники күөңгэ сылдьар. Научнай – практической конференцияга бурдук ыһытын тематыгар кыттан республикаҕа миэстэлэнэн, ылырыын Санкт – Петербург уонна Москва куоракка бастың-

2014 сыл – Культура сыла

Кулун тутар 4-5 күннэригэр СР Ырыа айааччыларын союһун чилиэнэ, Нам улуунун Ытык киһитэ, СР президенин «Оҕолорго анаммыт бастын ырыа» диэн граның хаһаайына, 200-тэн тахса ырыа ааптара, киһи туттар мелодиспыт Валерий Ефремович Егоров оҕолорго аналлаах ырыаларын толорууга XV-с төгүлүн сыллата ытыллаллар улуустааҕы «Ырыа кустуга» диэн конкурс буолан ааста.

«ЫРЬА КУСТУГА»

Конкурс сүрүн сыалынан – оҕолор ыллыыр дьобурдарын сайынарары, В. Егоров ырыаларын тарҕатыы уонна конкурстан киирбит үбүнэн саңа культура дыбарыаһын тутуутугар көмөлөһүү буолар. Конкурскэ 15 нэһиликтэн 502 оҕо кэлэн 4 бөлөххө араһан күрэтэстилэр. Ол курдук, 1 бөлөххө – детсад оҕолоро, 2 бөлөххө – алын сүһүөх кылаас, 3 бөлөххө – 5-8 кылаас, 4 бөлөххө – 9-11 кылаас үөрэнээччилэрэ кытыннылар.

Күрэхтэһии түмүгүнэн 1 бөлөх оҕолоругар Намнааҕы 3-с №-дээх «Кэңчээри» оҕо саадын улахан бөлөһүн иитиллээччилэрин ансаамбыла гран-при аатын ыла. Оһонтон биирдиилэн толорууга кыһылаах Дьяконова Дайаана (Аппааны) буолла. 2 бөлөх оҕолоругар гран-при аатын Намтан Айыына, Сайыына Поповалар дуэттан ыллылар, биирдиилэн толорууга – Света Бурнашева (Искра) кыһылаах таҕыста. 3 бөлөх оҕолоругар гран-при аатын Нам 1-кы №-дээх оскуоланың 5 кылаас үөрэнээччилэрин ансаамбыла, онтон биирдиилэн толорууга кыһылааһынан Намина Жиркова (НУТ) буолла.

Биирдиилэн толорууга 1 степеннээх лауреат – Дайаана Андросова (Хамафатта), 2 степеннээх лауреат – Миша Протопопов (Хамафатта) уонна 3 степеннээх лауреат аатын – Айгылана Сивцева (Нам) ыллылар. Оһонтон ансаамбыларга 1 ст. лауреат – Нам улуунун гимназиятын кыргыттары ансаамбыларга, 2 ст. лауреат – З.П. Винокуров аатынан Намнааҕы оҕо искусствотын оскуолатын «Дьырылыатта» ансаамбыла, 3 ст. лауреат – Үөдэй орто оскуоланың уолаттарын ансаамбыла буоллулар.

Бу үгэс буолбут «Ырыа кустуга» конкурс өссө да кэңчээрилэрибитин киһи эйгэҕэ таһаара, үгэс оҕо талааның чыпчаала буола турдун.

С. АРГУНОВ

ОҒОНУ ИТИИ ИЙЭТТЭН ТУТУЛУКТААХ

үгэтэрэ эдэр көлүөнэ ычакка холубур буолан күн бүгүңгөр дылы арыаллыыр. Үөдэй нэһилээгэр биир тарбахха баттанар күн – күбэй ийэ туһунан сырдыа тыахпын баҕарабын.

Кини – Розалия Ильинична Свинобоева, алта оҕо тапталаах ийэтэ, алта сизэн тапталаах эбэтэ, алта уонус кыраһа хаарыгар лоп-бааччы үктэннэ. Розалия Ильинична киһиң чоһулуччу көрбүт харахтаах, киһиң, холку майгылаах нарын – намчы саха Далбар Хотуна. Дойдутуттан Үөһээ Бүлүүттэн тэлэһиһиһин Үөдэй нэһилээгэр Свинобоевтар дьэиэттэ кэргэттэригэр кийиит буолуодуттан ылата Үөдэйи иккис дойдуну онгостон олоһун аргыһынан ийр-бааччы оһорор. Орто анал үөрэби бүтэрэн Үөһээ Бүлүү Кырыккый бөһүөлөгэр иитээччинэн үлэлээбитэ.

Маны таһынан, Харбалаах бөһүөлөгэр сибээс начальнигынан үтүө суобастаахтык, сыралаахтык үлэлээбитэ – диэн ахтар кини кэргэнэ Михаил Игнатьевич Свинобоев. Үөдэй нэһилээгэр өр сылларга иитээччинэн, кэлин иитээччи көмөлөһөөччүтүнэн үлэлээбитэ. Михаил Игнатьевич Салайар үлэҕэ үлэлиир буолан Розалия Ильинична оҕолорун иитиитинэн дьарыктанан үксүн дьэиэт – уот, хаһаайыстыба өттүн көрө. Кини ийэли истин сыйһыанынан оҕолорун ииттэн-такайан, кэргэнигэр холку майгытын уонна хаһаайка быһытынан көрөн-истэн бииргэ оһорбуттара отуттан тахса сыл буолла.

Болгарияҕа Белгард куоракка үрдүк үөрэби бүтэрэн банковскай дьыала идэтин ылан, үгэс сыл устата Нам улуунун дьаһалтатын экономика отделигар сүрүн специалиһынан, билигин Үөдэй нэһилиэгин дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччытынан үлэлиир. Иккис уол Илья Михайлович Дьокуускайдааҕы государственнай университеты бүтэрэн геолог идэтин ылан, үөрэбин бүтэрээт Удачнай куоракка үлэлээбитэ, билигин чааһынай урбаанчыт.

Соһотох мааны кыыс Саргылана Михайловна Дьокуускайдааҕы государственнай университете омук тылын салаатын бүтэрэн, кэтэхтэн иккис үрдүк үөрэби ылан экономист идэлээх. Маны таһынан, кини Дьокуускайдааҕы «Орифлейм» фирма генеральнай директора. Уоллара Иван Михайлович Дьокуускайдааҕы государственнай университет инженернэй-техническэй факультетын бүтэрэн билигин «Якутпроект» тэрилтэҕэ проектировщигынан үлэлиир. Студенныыр сылларыгар үчүгэй үөрэбин, бастын общественнай үлэтин иһин Россия студенынарын тутуу этэрэтин общественно тын аатыттан уонна олох-дьаһах коммунальнай хаһаайыстыба министрин аатыттан махтал сурруктарынан наҕараадаламамыга.

Бэһис уоллара Михаил Михайлович тыа хаһаайыстыбатын академиятын 4 куурсун агрономия салаатын студена. Үөрэх туйгуна, бастын общест-

венник, группа старостата буолан өрүү инники күөңгэ сылдьар. Научнай – практической конференцияга бурдук ыһытын тематыгар кыттан республикаҕа миэстэлэнэн, ылырыын Санкт – Петербург уонна Москва куоракка бастың-

нар кэккэлэригэр киирэн үөрэх-билии ылан кэлбитэ. Саамай кыра уоллара Айаал Михайлович Хотугулуу-Илин федеральнай университете физкультурнай салаатын 1 куурсун устудьуона, үчүгэй үөрэнээччи. Дөгиттэр талааннаах спортсмен, оскуолаҕа үөрэнэр сылларыттан дьяныһан туран спорт биир уустук көрүнүтүн боксанан дьарыктанар. Кини улуус уонна республика хас төгүллээх боксаҕа призера уонна чемпиона. Маны таһынан, кини волейболга уонна баскетболга биир бастын оонньооччу, нэһилиэгин, улуунун чиеһин күрэхтэргэ үгүстүк көмүскүүр.

Розалия Ильинична уонна Михаил Игнатьевич оҕолоро үтүө, аламаҕай сыйһаннарынан, күн-күбэй ийэлэрин курдук элэккэй, киһиң-холку майгыларынан дьонго-сэргэҕэ убаастаналлар. Маны таһынан, кини олоһун аргыһынан оҕолорун үлэ өбүгэ саҕаттан кэлбит үтүө үгэһи Свинобоевтар дьэиэттэ кэргэттэрэ илдьэ сылдьан аныгы олоххо дьүүрэлээн, сөпкө иитиитин кытта үөрэх ситимин бииргэ тутан, оҕолоругар ингэрэллэригэр кини көрөн үөрэр уонна онтон холубур ылар.

Е.А. ЭВЕРСТОВА, Үөдэй

Понедельник, 31 марта

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новост...
09.05, 04.05 Контрольная закупка 12+
09.35 Женский журнал 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Время обедать! 12+
12.50 Дело ваше... 16+
13.30 Истина где-то рядом 16+
14.00 Другие новости 12+
14.25 Понять. Простить 16+
15.15 Они и мы 16+
16.10, 03.10 В наше время 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 16+
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 16+
21.30 Т/с «Позднее раскаяние» 16+
23.20 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 16+
01.10 Косово. Как это было 16+
01.10 Х/ф «Восходящее солнце» 18+

Среда, 2 апреля

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новост...
09.05 Контрольная закупка 12+
09.35 Женский журнал 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Время обедать! 12+
12.50 Дело ваше... 16+
13.30 Истина где-то рядом 16+
14.00 Другие новости 12+
14.25 Понять. Простить 16+
15.15 Они и мы 16+
16.10, 03.50 В наше время 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 16+
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 16+
21.30 Т/с «Позднее раскаяние» 16+
23.20 Политика 18+
00.20 Ночные новости 16+
00.30 Х/ф «Лицо со шрамом» 16+

Четверг, 3 апреля

05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новост...
09.05 Контрольная закупка 12+
09.35 Женский журнал 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Время обедать! 12+
12.50 Дело ваше... 16+
13.30 Истина где-то рядом 16+
14.00 Другие новости 12+
14.25 Понять. Простить 16+
15.15 Они и мы 16+
16.10, 03.40 В наше время 12+
17.00 Наедине со всеми 16+

13.30 Истина где-то рядом 16+
14.00 Другие новости 12+
14.25 Понять. Простить 16+
15.15 Они и мы 16+
16.10, 03.05 В наше время 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 16+
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 16+
21.30 Т/с «Позднее раскаяние» 16+
23.20 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 16+
01.05 Х/ф «Психоз» 18+

Пятница, 4 апреля
05.00 Доброе утро 12+
09.00, 12.00, 15.00 Новост...
09.05 Контрольная закупка 12+
09.35 Женский журнал 12+
09.45 Жизнь здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12+
12.10 Время обедать! 12+
12.50 Дело ваше... 16+
13.30 Истина где-то рядом 16+
14.00 Другие новости 12+
14.25 Понять. Простить 16+
15.15 Они и мы 16+
16.10, 03.50 В наше время 12+
17.00 Наедине со всеми 16+
18.00 Вечерние новости 16+
18.45 Давай поженимся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время 16+
21.30 Т/с «Позднее раскаяние» 16+
23.20 Политика 18+
00.20 Ночные новости 16+
00.30 Х/ф «Лицо со шрамом» 16+

Суббота, 5 апреля

06.00, 10.00, 12.00 Новост...
06.10 Т/с «Бесценная любовь» 16+
08.10 Армейский магазин 16+
08.45 М/с «Смешарики. ПИН-код» 6+
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 12+
11.25 Фазенда 12+
12.15 Х/ф «Обратная сторона полуночи» 16+
15.15 Евгений Леонов. Страх одиночества 12+
16.10 Х/ф «Полосатый рейс» 12+
17.50 Ночные новости 16+
18.00 Точь-в-точь 12+
21.00 Воскресное Время 16+
22.00 Х/ф «Сумерки. Сага. Рассвет» 16+
00.00 Х/ф «Телефонная будка» 16+
01.30 Х/ф «Рамона и Биссиа» 16+
03.30 В наше время 12+
04.20 Контрольная закупка 12+

РОССИЯ 2

Понедельник, 31 марта

11.00 Х/ф «Господа офицеры» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 21.45, 07.05 24 кадра 16+
15.20, 22.15, 07.35 Наука на колесах 16+
15.50, 16.55, 05.00, 06.05 Наука 2.0 12+
16.25, 05.30 Наука 2.0. Непростые вещи 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 22.45, 04.30 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Марш-бросок. Особые обстоятельства» 16+
22.55 Хоккей. КХЛ. 1/2 финала конференции «Восток». 12+
01.15 Х/ф «Шпион» 16+
08.10, 08.40 Угрозы современного мира 16+
09.10 Диалог 16+
09.40 Язь против еды 12+
10.10 Наука 2.0. Эксперименты 12+
Вторник, 1 апреля
10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 10.35 Моя рыбалка 12+
15.20, 07.10 Диалог 16+
15.50, 16.55, 05.00, 06.05 Наука 2.0 12+
16.25, 05.30 Наука 2.0. Эксперименты 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 23.00, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Земляк» 16+
21.25 Биатлон. Чемпионат России. Эстафета. Женщины. Из Ханты-Мансийска 12+
23.25 Биатлон. Чемпионат России. Масс-старт. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
00.20 Освободители 12+
01.15 Х/ф «Смертельная схватка» 16+

Среда, 2 апреля

10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 10.35 Моя рыбалка 12+
15.20, 07.10 Диалог 16+
15.50, 16.55, 05.00, 06.05 Наука 2.0 12+
16.25, 05.30 Наука 2.0. Эксперименты 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 23.00, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Земляк» 16+
21.25 Биатлон. Чемпионат России. Эстафета. Женщины. Из Ханты-Мансийска 12+
23.25 Биатлон. Чемпионат России. Масс-старт. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
00.20 Освободители 12+
01.15 Х/ф «Смертельная схватка» 16+

07.40 Язь против еды 12+
08.10, 08.35 Наука 2.0. Основной элемент 12+
09.05 24 кадра 16+
09.35 Наука на колесах 16+
10.05 Наука 2.0. Непростые вещи 12+
Среда, 2 апреля
10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50 Диалог 16+
15.20 Язь против еды 12+
15.50, 05.00, 08.10 Наука 2.0. Основной элемент 12+
16.25, 05.30, 09.05, 09.35 Наука 2.0. Непростые вещи 12+
16.55, 06.05, 10.05 Наука 2.0. Эксперименты 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 22.20, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Земляк» 16+
21.25 Биатлон. Чемпионат России. Масс-старт. Женщины. Из Ханты-Мансийска 12+
22.55 Биатлон. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
01.25 Хоккей. КХЛ. Финал конференции «Запад». 12+
03.45 Смешанные единоборства. Bellator. Александр Шлеменко (Россия) против Бреннана Уорда (США) 16+
07.10, 07.40 Полигон 16+
10.30 Моя рыбалка 12+

Среда, 2 апреля

10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 10.35 Моя рыбалка 12+
15.20, 07.10 Диалог 16+
15.50, 16.55, 05.00, 06.05 Наука 2.0 12+
16.25, 05.30 Наука 2.0. Эксперименты 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 23.00, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Земляк» 16+
21.25 Биатлон. Чемпионат России. Эстафета. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
23.25 Биатлон. Чемпионат России. Масс-старт. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
00.20 Освободители 12+
01.15 Х/ф «Смертельная схватка» 16+

Четверг, 3 апреля

10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 10.35 Моя рыбалка 12+
15.20, 07.10 Диалог 16+
15.50, 16.55, 05.00, 06.05 Наука 2.0 12+
16.25, 05.30 Наука 2.0. Эксперименты 12+
17.25, 06.35 Моя планета 12+
18.00, 23.00, 04.45 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Земляк» 16+
21.25 Биатлон. Чемпионат России. Эстафета. Женщины. Из Ханты-Мансийска 12+
23.25 Биатлон. Чемпионат России. Масс-старт. Мужчины. Из Ханты-Мансийска 12+
00.20 Освободители 12+
01.15 Х/ф «Смертельная схватка» 16+

19.25 Лыжный спорт. Континентальный кубок FIS. Из Москвы 12+
22.55 Хоккей. КХЛ. Финал конференции «Восток». 12+
01.15 Волейбол. Чемпионат России. Мужчины. «Белогорье» (Белгород) - «Газпром-Югра» (Сургутский район). 12+
02.50 Х/ф «Викинг» 16+
07.10, 07.40 Рейтинг Баженова 16+
08.10 5 чувств 12+
10.35 Моя рыбалка 12+
Пятница, 4 апреля
10.45 Х/ф «Звездочет» 16+
13.00 Живое время. Панорама дня 16+
14.50, 15.20, 02.05, 22.35 Рейтинг Баженова 16+
15.50, 06.15 Наука 2.0. Непростые вещи 12+
16.25, 16.55, 06.50, 07.20 Наука 2.0 12+
17.25, 07.50, 08.20, 08.50, 09.20, 09.50 Моя планета 12+
18.00, 01.00, 06.00 Большой спорт 12+
18.20 Х/ф «Господа офицеры» 16+
20.30, 21.00, 21.30 Полигон 16+
23.10 Х/ф «Викинг» 16+
01.25 Хоккей. КХЛ. Финал конференции «Запад». 12+
03.45 Смешанные единоборства. M-1 Challenge. Из Оренбурга 12+

Суббота, 5 апреля

11.00 Смешанные единоборства. BELLATOR. Виталий Минаков (Россия) против Чейка Конго 16+
13.00, 15.30, 00.30, 05.35 Большой спорт 12+
13.55 Биатлон. Чемпионат России. Гонка патрулей. Мужчины. Из Тюменской области 12+
18.00 Биатлон. Чемпионат России. Гонка патрулей. Женщины. Из Тюменской области 12+
18.00 Наука 2.0. Эксперименты 12+
00.55 Формула-1. Гран-при Бахрейна. 12+
03.15 Х/ф «Мы из будущего-2» 16+
05.30 Смешанные единоборства. BELLATOR. Виталий Минаков (Россия) против Чейка Конго 16+
07.25 Наука 2.0 12+
08.00 Наука 2.0. Эксперименты 12+
08.50 Хоккей. КХЛ. Финал конференции «Запад» 12+

РОССИЯ 1

Понедельник, 31 марта

05.00 Утро России 12+
09.00 Война 1812 года. Первая информационная 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с «Джамайка» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит» 12+
17.30 Т/с «Личное дело» 16+
18.30 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с «Самара-2» 12+
23.50 Секретные материалы 12+
00.45 Девчата 16+
Вторник, 1 апреля
05.00 Утро России 12+
09.00 Титаник. Последняя тайна 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с «Джамайка» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит» 12+
17.30 Т/с «Личное дело» 16+
18.30 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с «Самара-2» 12+
23.50 Специальный корреспондент 16+
00.50 Салам, учитель! 16+

Среда, 2 апреля

05.00 Утро России 12+
09.00 Шифры нашего тела. Сердце 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с «Джамайка» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит» 12+
17.30 Т/с «Личное дело» 16+
18.30 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с «Самара-2» 12+
23.50 Полиарный приз 16+

Четверг, 3 апреля

05.00 Утро России 12+
09.00 Ректор Садовничий. Портрет на фоне Университета 16+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с «Джамайка» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит» 12+
17.30 Т/с «Личное дело» 16+
18.30 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с «Самара-2» 12+
23.50 Полиарный приз 16+

Среда, 2 апреля

05.00 Утро России 12+
09.00 Шифры нашего тела. Сердце 12+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+
13.00 Особый случай 12+
15.00 Т/с «Джамайка» 12+
16.00 Т/с «Пока станица спит» 12+
17.30 Т/с «Личное дело» 16+
18.30 Прямой эфир 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши! 0+
21.00 Т/с «Самара-2» 12+
23.50 Полиарный приз 16+

Четверг, 3 апреля

05.00 Утро России 12+
09.00 Ректор Садовничий. Портрет на фоне Университета 16+
09.55 О самом главном 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести 16+
11.30, 14.30, 17.10, 19.40 Вести-Москва
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «Тайны следствия» 12+

31 МАРТА, понедельник

06.00 «Арктика сылыгар» («Муома» ТВ) 6+
06.30 «Култуура сылыгар» («Эддьигээн» ТВ) 6+
07.00 «Сага кун-Новый день» 6+
09.00 «Умнулубат сулустар»: Евдокия Гоголева 6+
09.30 «Култуура сылыгар» («Сунтаар» ТВ) 6+
09.45 «Sakha Next People» 6+
10.00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10.15 «Урдэл» 6+
11.00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11.15 «Вспоминают ветераны ТВ»: Иван Борисов 6+
12.00 «В кадре-республика» (ТВ «Кадр») 6+
12.30 «Жизнь прекрасна!» 6+
13.30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14.00 «Мы смерти смотрели в лицо» художественный фильм 6+
15.15 «Школа абитуриента» 6+
15.45 «Технопарк» 6+
16.00 «Собриология»: Чижик-пыжик 12+
16.30 «Страницы истории» 6+
16.45 «Детское время» 0+
17.00 «Телепутешествия» 6+
17.30 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Бардыгас» ТВ) 6+
18.00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
18.15 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Борогон» ТВ) 6+
18.45 «Күнчээн»: Айыы обото 6+
19.00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19.15 «Спроси юриста» 12+
19.45 «Недвижимость в Якутии» 6+
20.00 «В глубину...» документальный фильм 6+
20.30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21.00 «Бирикчээн» 0+
21.15 «Жизнь прекрасна!» 6+
22.15 «Аал-луук мас» 6+
23.00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11.15 «Санаалар» 6+
12.00 «Сатабыл» («Нурба» ТВ) 6+

1 АПРЕЛЯ, вторник

6:00 «Геван» 6+
6:30 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Амма» ТВ) 6+
7:00 «Сага кун-Новый день» 6+
9:00 «Аал-луук мас» 6+
9:30 «Көрдүм ини, иһиттим ини...» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:15 «Чэгийн» 6+
11:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11:15 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Абый» ТВ) 6+
11:30 «Ыраах-чугас аймактарбыт» 6+
12:00 «Сардаана» 6+
12:30 «Үчүгэйиэн бу сиргэ!» 6+
13:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «Мой спорт» 6+
14:30 «Беседы о вечном» 6+
14:45 «Будем вместе» 6+
15:00 «Контакт» 6+
15:15 «Охота и рыбалка в Якутии» 12+
15:45 «Собриология»: 8 марта. Женский алкоголизм 12+
16:30 «Страницы истории» 6+
16:45 «Детское время» 0+
17:00 «Телепутешествия» 6+
17:30 «Хотугу сулус» 0+
18:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
18:15 «Култуура сылыгар» («Майа» ТВ) 6+
18:45 «Күнчээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Харах далыгар» аһаҕас эфиргэ ток-шоу 12+
20:15 «Эргимтэ» 12+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Үчүгэйиэн бу сиргэ!» 6+
22:15 «Молодежный просpekt» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
23:30 «Жизнь прекрасна!» 6+
13:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «ТВ-спорт»: П.Алексеев кэриэнигэр хапсабайга республика чемпионата 6+
15:00 «Наше будущее» 6+
15:15 «ПРОдвижение» 6+

2 АПРЕЛЯ, среда

06:00 «Геван» 6+
06:30 «Култуура сылыгар» («Хагалас» ТВ) 6+
07:00 «Сага кун-Новый день» 6+
09:00 «Кырдыаҕас сallaат санаалара» 6+
09:30 «Прогресс» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:15 «Полярная звезда» телевизионный конкурс 0+
11:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11:15 «Диалог с властью» 12+
20:00 «Школа абитуриента» прямой эфир 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Парламентский вестник» 6+
21:45 «К съезду ледаитров» 6+
22:15 «Урдэл» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» 6+
15:30 «Простые истины» 6+
16:00 «Собриология»: Чижик-пыжик. Дети и алкоголь 12+
16:30 «Страницы истории» 6+
16:45 «Детское время» 0+
17:00 «Телепутешествия» 6+
17:30 «Култуура сылыгар» («Усуяаана» ТВ) 6+
18:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
18:15 «Служа наукою Отчизне...» 6+
18:45 «Күнчээн»: Кулүмэн доботтору 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Честная Якутия» 12+
20:15 «Бизнес-формула» 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Жизнь прекрасна!» 6+
21:45 «Саха санаата» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Честная Якутия» 12+
20:15 «Бизнес-формула» 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Жизнь прекрасна!» 6+
21:45 «Саха санаата» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+

3 АПРЕЛЯ, четверг

6:00 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» 6+
7:00 «Сага кун-Новый день» 6+
9:00 «Спроси юриста» 12+
9:30 «Полярная звезда» 0+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:15 «Култуура сылыгар» («Майа» ТВ) 6+
10:45 «В мире профессий» 6+
11:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11:15 «Култуура сылыгар» («Кэбээйи» ТВ) 6+
11:30 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Абый» ТВ) 6+
11:45 «Аал-луук мас» 6+
12:30 «Үчүгэйиэн бу сиргэ!» 6+
13:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «Ханидуо уонна Халера» телеспектакль 6+
17:00 «Телепутешествия» 6+
17:30 «Хотугу сулус» 6+
18:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
18:15 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Томпо» ТВ) 6+
18:45 «Күнчээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Диалог с властью» 12+
20:00 «Школа абитуриента» прямой эфир 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Парламентский вестник» 6+
21:45 «К съезду ледаитров» 6+
22:15 «Урдэл» 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» 6+

4 АПРЕЛЯ, пятница

06:00 «Култуура сылыгар» 6+
07:00 «Сага кун-Новый день» 6+
09:00 «В мире музыки» 6+
09:45 «В мире профессий» 6+
10:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
10:15 «Молодежный просpekt» 6+
11:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
11:15 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Хотун Булу» ТВ) 6+
11:45 «Айыы сарыала сьдаа-айдаах» 0+
12:15 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» («Хагалас» ТВ) 6+
12:30 «Жизнь прекрасна!» 6+
13:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
14:00 «Недвижимость в Якутии» 6+
14:15 «Золотой фонд ТВ» 6+
14:45 «Якутия. Век XX» документальный фильм 6+
15:45 «Государственное собрание (Ил Тумэн) РС(Я)-20 лет» видеофильм 6+
16:00 Торжественное собрание посвященное 20-летию Государственного собрания (Ил Тумэн) РС(Я) 6+
18:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
18:15 «Истин илдьит» 6+
18:45 «Күнчээн» 0+
19:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Атах тэпсэн олонор» 6+
19:45 «Технопарк» 6+
20:00 «Умнулубат сулустар»: Николай Гоголев 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Киэһэлкэ» 6+
22:00 «Саха литературатын дьолугар төрөөбүт киһи» 6+
22:30 «Sakha Next People» 6+
22:45 Музыкальные клипы 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
19:15 «Атах тэпсэн олонор» 6+
19:45 «Технопарк» 6+
20:00 «Умнулубат сулустар»: Николай Гоголев 6+
20:30 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+
21:00 «Бирикчээн» 0+
21:15 «Киэһэлкэ» 6+
22:00 «Саха литературатын дьолугар төрөөбүт киһи» 6+
22:30 «Sakha Next People» 6+
22:45 Музыкальные клипы 6+
23:00 «Саха сирэ-Якутия» информационная программа 12+

5 АПРЕЛЯ, суббота

07:00 «Хайдах олорубут, тыа дыно?» 6+
08:00 «Т.О.К.» телевизионная күрэх 6+
09:00 «Беседы о вечном» 6+
09:15 «Будем вместе» 6+
09:30 «Контакт» 6+
09:45 «Журналисты» 6+
10:30 «Чэгийн» аһаҕас эфир 6+
11:15 «Мой спорт» 6+
11:45 «О самом главном» 6+
12:15 «Култуура сылыгар» («Амма» ТВ) 6+
12:30 «ТВ-спорт

ПРОБЛЕМА ЛЕГАЛИЗАЦИИ «ТЕНЕВОЙ» ЗАРАБОТНОЙ ПЛАТЫ

Проблема «теневого» заработка — одна из актуальных и острых по всей стране, и Республика Саха (Якутия) не является исключением в данной ситуации.

Получая зарплату, мало кто задумывается о том, какие налоги и отчисления, в каком размере должны перечисляться в бюджет и внебюджетные фонды. Главное для людей — размер и своевременность выплаты заработной платы.

Но заработная плата — это источник для начисления налога на доходы физических лиц, страховых взносов на обязательное пенсионное страхование, медицинское и социальное страхование.

Скрытие сумм реально выплачиваемой заработной платы, занижение работодателями суммы страховых взносов, перечисляемых в Пенсионный фонд, ведёт к нарушению конституционных прав граждан на получение трудовых пенсий в полном объёме. «Теневая» заработная плата не обеспечивает социальной защищённости наёмных работников. В основном это касается деятельности коммерческих организаций, предприятий и индивидуальных предпринимателей.

Экономисты отмечают такие характерные для современности нарушения условий труда, как

невыплата заработной платы, незащищённость долгов по заработной плате в случае банкротства и ликвидации предприятий, падение цены труда (порой даже ниже воспроизводственного минимума), снижение реальной заработной платы, необоснованная сверхдифференциация заработной платы по отраслям, сферам производства и секторам экономики, расширение масштабов теневого заработка. В результате заработная плата во многом утрачивает присущие ей функции.

Хотелось бы отметить, что на сегодняшний день легализация «теневого» заработка является приоритетным планом работы надзорных и контрольных органов по всей стране.

Так, по результатам надзорных мероприятий за последние 2 квартала 2013 г. Гострудинспекцией в Республике Саха (Якутия) установлено, что в нарушение требований ст. 133.1 Трудового кодекса Российской Федерации, республиканского (регионального) соглашения о минимальном размере заработной платы в Республике Саха (Якутия) между Правительством Республики Саха (Якутия), Федерации Профсоюзов Республики Саха (Якутия) и Республиканскими объединениями работодателей (работодателями) размер заработной платы ниже минимального размера

оплаты труда и прожиточно-минимума, установленного по республике, выявлены в 28 хозяйствующих субъектах. По принятым мерам инспекторского реагирования перерасчет заработной платы до минимального размера оплаты труда произведены 324 работникам в общей сумме 1068,64 тыс.руб.

Кроме того, достаточно распространено явление, когда работодатели используют труд наёмных работников без оформления трудовых договоров. Работники, соглашаясь на такие условия, бесправны, социально не защищены и в перспективе могут рассчитывать только на минимальные пенсии. Такие работники лишены социальных гарантий, предусмотренных трудовым законодательством, им не выплачиваются пособия по листкам нетрудоспособности, не предоставляются ежегодные оплачиваемые отпуска и др. В действительности такая практика незаконна. Следовательно, трудоспособный человек, из зарплаты которого не платятся налоги, не имеет права на бесплатное образование, медицинское обслуживание.

Полагаю, какие бы меры ни принимали правоохранительные органы по вопросу легализации «теневого» заработка, органы государственного контроля, проблема выплаты заработной платы неофициаль-

ным путем может быть решена только при активном участии граждан в деле защиты своих социальных прав, и начинать бороться за свои права нужно сегодня.

Что касается трудовых споров о выплате «серой» зарплаты, то суды общей юрисдикции чаще принимают сторону работодателя, поскольку работник не может представить допустимых доказательств, подтверждающих размер фактических выплат. В некоторых случаях у работников сохраняются электронные письма от работодателя с указанием реальной зарплаты, однако суды такие письма во внимание не принимают (Кассационное определение Санкт-Петербургского городского суда от 23.01.2012 №33-574/12). Показания свидетелей суды общей юрисдикции оценивают по своему внутреннему убеждению обычно также не в пользу работника. Например, Новосибирский областной суд в Кассационном определении от 17.01.2012 по делу №33-1353/2012 указал следующее: «Показаниями свидетеля Г. относительно размера должностного оклада истца суд дал обоснованную оценку в соответствии с положениями ст. 67 ГПК РФ. Результаты оценки судом отражены в решении; оснований для признания их неправильными не усматривается, в силу чего доводы жалобы,

основанные на данных обстоятельствах, нельзя признать состоятельными и являющимися основанием к отмене решения суда».

Кроме того, свидетельские показания об установлении истцу оклада являются недопустимым доказательством, поскольку согласно ст. 57 ТК РФ условия оплаты труда устанавливаются соглашением сторон и в обязательном порядке включаются в содержание трудового договора. На основании ст. 72 ТК РФ изменение условий трудового договора, в том числе оклада, допускается также по соглашению сторон, которое оформляется в письменной форме.

Поскольку по многим спорным вопросам законодательство РФ не содержит разъяснений, очень часто суды при схожих обстоятельствах дела выносят диаметрально противоположные решения. Тем не менее анализ судебной практики показывает, что организация может легко отстоять свои права в спорах о «серых» зарплатах. Готовиться к потенциальным конфликтам рекомендуем до их возникновения и помнить, что до заключения письменного трудового договора гражданину необходимо обратить внимание на условия оплаты труда, в частности на конкретные размеры составных частей заработной платы и не соглашаться на условия оплаты труда с «серой» заработной платой.

ПОТАПОВА Марфа Егоровна,
главный государственный инспектор труда (по правовым вопросам)

В.В. ПУТИН ҮАМ ҮЙЫНААҔЫ ҮЙААХТАРЫН ОЛОХХО КИЛЛЭРИИ ТУҔУНАН

Россия президентэ В.В. Путин 2012 с. үһүс болдьоор талыллаат, ҮАМ ҮЙЫГАР ДҮӨН ОЛОҔУНДАҔАҔЫН ТАҔЫМЫН ҮРДЭТИИГЭ ТУҔУЛАММЫТ КӨККЭ ҮЙААХТАРГА ИЛИИ БАТТААҔЫТА.

Былаас бары ситимнэрэ, бары таһымна бу ҮЙААХТАРЫ ОЛОХХО КИЛЛЭРИИГЭ УТУГНААХТЫК ҮЛЭЛЭТИИЛЭР. Буолумуна, регионнарга үлэ-хамнас, олох-дьаһах туруга бу ҮЙААХТАР ХАЙДАХ ТУОЛАН ИҔЭЛЛЭРИНЭН СЫАНАЛАНАР БУОЛЛА.

Билигин Саха Республикатыгар правительство сыллааҕы отчуота түмүктэнэн эрэр. Онно биһир сүрүн миэстэни РФ президентин В.В. Путин ҮАМ ҮЙЫНААҔЫ (2012 с.) ҮЙААХТАРА ХАЙДАХ ТУОЛАН ИҔЭЛЛЭРИН ИИГИННЭРИИ, ДЬҮҮЛЛЭНИИ, ОЛОР ТУЛА САНАА АТАСАҔЫТА БУОЛЛА.

Куруук буоларыны, СР президентэ Е.А. Борисов 2013 сыл түмүгүнэн бу хайысханан ханник үлэлэр ытыллыбыттарыгар бэйэтин санаатын билһиннэрдэ, чопчу чэхчыллары аҕалтаата.

Үлэлиир дьонго аабыллар хамнас ааспыт сылга тэнгэстэххэ, 10% улаатта уонна 46 тыһыынча солкуобайга тэнгэстэ.

2014 сыл тохсуньу 1 күнү нээби туругунан республикаҕа хамнас алын кээмэйэ тийийинэн олоорго сөптөөх таһымы кытта тэнгэстэ.

Бюджет эйгэтин сорох үлэ-хиттэрин орто хамнаһын кээмэйинэн республика Дальнай Восток субъектарын ортоугар инникилэр күөннэригэр таһыста, үс бастың иһигэр киһи-рэн, Россияга орто көрдөрүүнү куонарда. Ол курдук, Саха Республикатыгар успай орто үөрэхтээһин үлэ-хиттэрин орто хамнаһа 48 280 солкуобайга тэнгэстэ.

2018 сылга бюджет эйгэтин үлэ-хиттэрин хамнаһа 1,4-1,5 төгүл улаатара былааннар.

Мин былаас ханник да ситимин үлэһитэ буолбатахпын, пенсионербын. Ол иһин бу чэхчыллары, сыһпаралары билэр дьоммуттан, быһаччы үлэһити сылдьааччылартан ҮЙЫППЫТЫМ УОННА КЫРДЫКТААХТАРЫН ИТЭҔЭЙДИМ.

Иһэбилиттэри үлэҕэ ылыы ааспыт сылга 15% улааппыта эмиз кэрэхсэбиллээх.

Эргэ, хаарбах дьилэр уустук боһуруостара ханна баһарар сытыгытык турар. Республикаҕа бу хайысханан далааһыннаах үлэ ытыллар.

Бу сылга, 2012 сылы кытта тэнгээтэххэ, 14 (!) төгүл элбэч үп көрүлүннэ, ол эбэтэр 3 млрд. солкуобайтан элбэч. Ааспыт сылга республикаҕа 400 тыһыынча кв.м. таһа иннээх олоорор дьиэ тутулуна, ол 2012 сылга тэнгээтэххэ, 14% — нан элбэч.

«АПРОСА» сорох баайыңдуолун приватизациялаһынтан республика хааһынагыгар 18 млрд. солкуобай киһи-рэн. Бу үтүмэн үгүс үп хаарбах дьилэри көтүрүүгэ, сана олоорор дьилэри, социальной объектары тутууга ананыаҕа уонна общественность кытаанах хонтуруолунан ороскуоттаныаҕа.

Республика экономиката турруктаахтык сайдан иһиитэ РФ президентин ҮАМ ҮЙЫНААҔЫ ҮЙААХТАРЫН ТОЛУРУУНУ МАҔТИИЛИРИ. Ол курдук, республика бюджетын дохуоттаах чааһыгар 136,7 млрд. солкуобай киһи-рэн, 2012 сылга тэнгээтэххэ, 108,5%.

Маньаха бюджет социальной хайысхалааҕын, баһыйар улахан аһара, ол эбэтэр 87,3 млрд. солкуобай бу эйгэҕэ тутулуугун бэлиэтиир товоостуох.

Саха Республикатын Дальневосточнай федеральной уоркурукка перепис кэнниттэн нэһилиэнньэтин аһаанын аһы-йаппатах сорого регион буо-

лар. Республикаҕа 2013 сылга 16,8 тыһыынча оҕо төрөөтө, бу көрдөрүүнөн биһиги Россияга уон бастыңнар аһааннарыгар киирэйбит, нэһилиэнньэ элбээһинэ олох таһыма үрдээн иһиитин туоһулуур.

2012 сылтан 5 уонна онтон элбэх оҕолоохторго дьиз атылаһаалларыгар, эбэтэр тутталларыгар биһир бириэмэлээх социальной төлөбүр оһоһулар буолла. 2013 сылга бу сыалга 91 дьиз кэргэннэ 173,6 мөл. солкуобай көрүлүннэ.

2014 сыл тохсуньу 1 күнү нээби туругунан 3 уонна онтон элбэх оҕолоох 3064 дьиз кэргэннэ босхо сир учаастага бэрилиннэ. Кыра дохуоттаах дьонно уонна нэһилиэнньэ сорох араһагыгар олоорор дьилэригэр гаһы, итигини, электроэнергияны олоһоһунга чэпчэтиилэр оһоһулар буоллулар.

Республика салаалтара туруорууна 2013 сылтан саһалаан Перинатальной киһин тутуллара ситиһилиннэ, Кардиососудистай уонна Онкологическай киһинэр тутуулары бүтэһиктээх быһаары кэрдиһигэр сылдьаллар.

Ахтыбыһпыттан таһынан президент В.В. Путин аҕын ҮЙЫНААҔЫ ҮЙААХТАРЫН ТОЛУРУУГА ДОУОБУЙА ХАРЫСТАБЫЛЫГАР, ҮӨРӨХТЭЭИИНИҔЭ, коммунальной хаһаайыстыбага, транспорта, инвестиционной быһыыны-майгыны тупсарыһа көдүүстээх, улахан үлэ барар.

Көстөрүн курдук, ситиһиилэр бааллар, ол эрэри республика санга саһаатарга дьулуһар, ону олоһо киллэрэргэ биһиэхэ бары кыахтар бааллар. Ааспыт сыл түмүгүн таһаарыһа СР президентэ Е.А. Борисов олору тоһоһоһон бэлиэтиибитэ.

Николай РЕБРОВ,
суруналыс, Дьокуускай

ПОДВЕДЕНЫ ИТОГИ ПЕРВОГО ОТБОРОЧНОГО ЭТАПА МЕЖДУНАРОДНОЙ ОЛИМПИАДЫ «IT-ПЛАНЕТА 2013/14»

Подведены итоги первого отборочного этапа Международной олимпиады в сфере информационных технологий «IT-Планета 2013/14», которая уже на протяжении семи лет предоставляет молодым людям, увлекающимся информационными технологиями, возможность попробовать свои силы в конкурсах крупнейших международных и российских ИТ-компаний. Официальными спонсорами и партнерами соревнований являются компании Oracle, Cisco, D-Link, Intel, Huawei, 1С, Intel, NetApp, InterSystems, Одноклассники, ГНУ/Линуксцентр. Практическая направленность конкурсной программы ИТ-олимпиады позволяет участникам лучше понять требования работодателей, познакомиться с представителями лидеров ИТ-рынка и сделать первые шаги навстречу своей успешной карьере.

В этом году олимпиада в очередной раз расширила свои границы. Теперь в соревнованиях могут принимать участие не только студенты учреждений высшего и среднего профессионального образования, но и дипломированные специалисты в возрасте до 26 лет. Кроме этого, в большинстве конкурсов могут принять участие жители любой страны мира, владеющие русским языком.

В итоге первого отборочного этапа, который прошёл в декабре 2013 года, было пройдено более 13000 онлайн-тестов по 10 конкурсам номинаций «Использование программного обеспечения и администрирование», «Программирование» и «Телеком». Участники представляли 9 стран: Россию, Беларусь, Казахстан, Украину, Азербайджан, Армению, Израиль, Киргизию и Таджикистан.

Республика Саха (Якутия) в первом этапе соревнований была представлена 48 студентами. 4 участника показали лучшие результаты, и теперь им предстоит защитить честь своего региона во втором отборочном этапе, который пройдет в дистанционной форме в марте 2014 года. В общей сложности к участию во втором этапе приглашены 1343 студента и дипломированных специалиста, которым предстоит решать практические задания от работодателей. Большая часть конкурсов пройдет на серверах хостинг-партнёра олимпиады — компании Infobox. Задействованные технические мощности в таком масштабе впервые применяются для решения олимпийских задач, что является уникальным случаем в современной истории проведения ИТ-соревнований.

Участники, успешно прошедшие отборочные этапы, встретятся для решающего соревнования на Международном финале, который в этом году пройдет в России. Жюри соревнований предстоит выявить самых профессиональных жителей «IT-Планеты», которые могут рассчитывать на наиболее привлекательные предложения от работодателей.

Между прочим, возможность попасть на финал есть и у тех, кто не принимал участие в онлайн-тестировании — сейчас продолжается отборочный этап по творческим конкурсам «3D-моделирование», «Веб-дизайн», «Разработка мобильных приложений», «Лучший Свободный Диплом» и «Робот-фабрика ScratchDuino». Работы принимаются до 20 марта 2014 года. С подробностями участия в конкурсах можно ознакомиться на сайте world-it-planet.org.

III республиканская специализированная выставка- ярмарка «ЫҤЫАҢЫМ САРГЫЛААХ ТАҢАҤА, КЭСКИЛЛЭЭХ КИЭРГЭЛЭ»

Тип мероприятия: Выставка-ярмарка
Даты проведения: 4-5 апреля 2014 г.
Страна, город: Россия, Якутск
Место: ТР «Кружалло» (ул. Аммосова, 1)

Министерство по делам предпринимательства и развития туризма Республики Саха (Якутия)

ООО «СахаПрезент»
Партнер: Театр Мод «Айыы Куо»

УВАЖАЕМЫЕ ДРУЗЬЯ!
Приглашаем вас к участию 4 и 5 апреля во III республиканской выставке-ярмарке «ЫҤЫАҢЫМ саргылаах таҥаҥа, кэскиллээх киэргэлэ».

Впервые выставка была проведена в апреле 2013 г. в ТР «Кружалло». В выставке приняло участие около 40 участников из 10 улусов и районов республики. Первая выставка, ориентированная на заблаговременную подготовку к празднику «Ысыах», показала, что есть и растет спрос на национальную якутскую праздничную одежду, ювелирные украшения, ткани, аксессуары. Участники выставки демонстрировали свои изделия и принимали заказы на их изготовление.

Вторая выставка прошла уже в июне 2013 г. в преддверии самого ожидаемого национального праздника «Ысыах», была ориентирована на розничные продажи национального костюма и аксессуаров к ним. И приняло в ней участие более 60 мастеров.

По итогам выставки участникам вручаются сертификаты.

Основные тематические разделы:
* Национальная якутская одежда: женская, мужская, детская;
* Традиционные якутские ювелирные украшения обрядово-культурного назначения;

* Изделия из конского волоса;
* Аксессуары: бисер, тесьма, окантовка и т.д.;
* Конская упряжь и убрание к Ысыаху;
* Ткани для национальной одежды.

ПРОГРАММА:

* Презентации творчества народных мастеров
* Показы моделей якутской национальной одежды и украшений
* Мастер-классы:
– по раскрою и традиционному пошиву якутской национальной одежды;
– по лоскутной мозаике;
– по технологии обработки конского волоса на станке;
– по изготовлению берестяной посуды;
* Семинары (по отдельной программе).

Контакты: Организатор выставки:
ООО «СахаПрезент»
E-mail: SakhaPresent@mail.ru www.sakhapresent.ru

89247651695, 89246633532,
89142610918

УСЛОВИЯ УЧАСТИЯ В ВЫСТАВКЕ:

Аренда: оборудованная площадь – для юридических лиц – 4000 руб./кв.м
– для народных мастеров – 2700 руб./кв.м
Аренда оборудования согласно прейскуранта (лампы, крючки, цепи).

Көр-күлүү

– Быйыл кыһыммыт кэли-мээри гынна, – диэтэр эдэр уол, халлаан сылаас буолан чараас таҥастаах сылдыар.

– Баччаларга урут –46-52С буолара, – диэн Сахаар билээбимсэйэр.

– Дьэ, ити интернет үтүөтэ, ахсынны сылаас ый диэбитэ, оруобуна сөп түбэстэ, – диэн эдэр уол интернет халлааны салайар диэн саныыр.

– Онтон эһиги, күн айы тымныыны кэтэхэбит, курааны ыралыгыт, аны билгэлээмэн, – диэн Артур уол Сахаары сэмэлээтэ.

– Кыһынны халаан уута диэни истибитин дуо? Былыр хайдах этэй? – диэн эдэр уол ошоньорго кулгааҕар хаһытыыр.

– Тоойуом, айылҕа уларыйда, ахсынны ыйга хайдах халаан уута баар буолуой? – диэн ошоньор мунаарар.

– Хаһыакка суруйдулар, Таатта улунууһугар халаан уута сүрдэнэ, – диэбиттэр.

– Өлбөккө киһи арааһынайы истэр, – диэн ошоньор төбөтүн быһа илгиһинэ.

Кырдыбаас уонна эдэр «пикапердар» кэпсэтэллэр.
– Биһиги саҕана 40 дьахтары, кыыһы кытта сылдыстаххына, туруусуккун өрүскэ бырабыахтааххын дииллэрэ, – диэн кырдыбаас

ЭДЭР УОННА КЫРДЫБААС КИҤИ КЭПСЭТИЛЭРЭ

кэпсээн уоһа ньоммойор.

– Билигин оннук нуорма суох, пикапер буолар үөрөбөр үөрэтэллэр, дьарык оҕостоллор, ол быһыгар бай дьахталларга түбэстэххинэ ийитиллэ түһүргэ «Альффонс» аатырабын, – диэн эдэр пикапер кэпсээн-ипсээн тэпсэннир.

– Чэ, ол биһиги саҕана киһи ийитиллэр баай дьахтара суоҕа, – диэн ошоньор билинэ.

– Быйыл «ВДВ» рекламаҕа тэрилтэлэргэ генеральной директордар, араас директор диэн дуоһунас, кылаабынай экономист, бухгалтер диэн үлэлэргэ дыону үлэҕэ ыныраллар аҕай эбит. Тойоттор аҕыйаатылар дуу, тугуй? – диэн Сахаар бэркэ мунаарда.

– Үөрөхтөөх дыону мунһан, конкурстаһыннаран талан ылаллар, – диэн Артур уол өйдөтө сатаата.

– «Билсисти» диэн биллэрийгэ 70-80 саастарыгар диэри да буоллун, 1-2 күн кэлэн хон диэн ыныраллар эбит, аны миийтээн тэйиччи сиргэ хонсорго ыгырабын диэчи да баар. Соҕотоҕун утууох-

тарын баҕарбаттара буолуо. Онтон эдэр өтө быһыылаах «чункуйдакхына төлөпүөн-нүү оҕус», чэ, быһата «хонсорго» бэлэммин диэчи элбэх.

Онтон бу сибээс сайдыбыт үйэтигэр биллэрбэккэ хонсон эрдэхтэрэ, – диэн Сахаар ре-клама биллэриитин ырытар.

– Эн да бааргын ди, биир эмэ аадырыска барыаххын, – диэн үөлээннээҕэ хаадылаһар.

– Куттанар буоллабына син дотор буолан хонсуом этэ, – диэн Сахаар атыны санаан мүчүннүү олорто.

– Чэ, муока үйэҕэ олоробут, учуонайдар Орто Азияга 8 государство киһитин ахсаана наһаа элбирийн, тохтору толкуйдуулар, онтон Арассыйаҕа «Материнский капитал» элбэх оҕолонору ирдир. Ол үрдүнэн эбиллибит элбэбэт, – диэн Сахаар тэлэ-либээр сонунуттан истибитин ырытар.

– Сылгы сылыгар атыр сылгылар үчүгэйдик үлэиэхтэрин наада, – диэн Артур уол эмизэ кэпсэтиигэ кыттыһа оуста.

К. ЕРЕМЕЕВ,
Кыһыл-Сыйр с.

Приложение № 1

к Порядку предоставления субсидий организациям
автомобильного транспорта, занимающихся
пассажиropеревозками на возмещение части затрат на
территории Намского улуса.

(наименование администрации)

Заявка-расчет

на получение субсидий на возмещение затрат в связи с
пассажиropеревозками на территории Намского улуса

1. Полное наименование юридического лица (индивидуального предпринимателя) _____

2. Вид транспорта _____

3. Сумма затрат в связи с пассажиро-перевозками на территории МО «Намский улус» _____

рублей (цифрами и прописью)

4. Юридический адрес, почтовый адрес, банковские реквизиты организации _____

Руководитель организации _____

(подпись) (ф.и.о.)

Главный бухгалтер _____

(подпись) (ф.и.о.)

Дата _____

М.П.

Согласовано: главный специалист по ценообразованию _____

Приложение № 2
к Порядку предоставления субсидий организациям
автомобильного транспорта, занимающихся
пассажиropеревозками на возмещение части затрат на
территории Намского улуса.

ОТЧЕТ

о расходах _____

(наименование организации, индивидуального предпринимателя)

подлежащих возмещению за счет районного бюджета

Номер маршрута	Количество выходов на маршрут	Количество пассажиро-пунктов на данном маршруте за квартал	Утвержденный средний тариф по маршруту	Фактическое количество пассажиро-пунктов за отчетный период	Сумма выгрузки в тыс.рублей	Расчетная сумма субсидий от суммы выгрузки

Руководитель организации, индивидуальный предприниматель _____

(подпись) (Ф.И.О.)

Главный бухгалтер _____

(подпись) (Ф.И.О.)

Дата _____

М.П.

влях преимущественное право субсидирования сохраняется за специализированным перевозчиком, т.е. перевозчиком, основным видом деятельности которого является оказание услуг по перевозке пассажиров и багажа.

3.3. Распределение объемов субсидий, предусмотренных в бюджете МО «Намский улус» по перевозчикам, осуществляется после согласования тарифов в сроки, предусмотренные действующими нормативно-правовыми актами в области регулирования цен (тарифов) на текущий год, и определения величины убытков за один рейс и утверждается распоряжением Главы МО «Намский улус» в разрезе социально значимых линий, количества рейсов, объемов субсидий по перевозчикам.

4. Порядок формирования объемов субсидий

4.1. Прогнозные объемы субсидий из районного бюджета на пассажирские перевозки автомобилем транспортом формируются Управлением экономического развития, прогнозирования и планирования МО «Намский улус» в сроки, предусмотренные действующим законодательством, на основании заявки-расчета перевозчиков, согласованных главным специалистом по ценообразованию администрации МО «Намский улус».

4.2. Перевозчики, претендующие на субсидирование осуществляемых пассажирских перевозок на предстоящий год, в срок до 15 марта текущего года должны представить главному специалисту по ценообразованию администрации МО «Намский улус» необходимый пакет документов по перечню и в объеме, предусмотренном постановлением Правления ГКЦ-РЭК РС(Я) от 28 февраля 2007 года N 8 «Об утверждении Регламента рассмотрения дел об установлении цен (тарифов) ГКЦ-РЭК РС(Я)», для защиты стоимости пассажирских тарифов по направлениям и видам перевозок (типа судов).

4.3. Главный специалист по ценообразованию администрации МО «Намский улус» согласование, прогнозных тарифов на перевозки пассажиров по субсидируемым линиям, осуществляет в срок до 1 мая текущего года.

4.4. Администрация МО «Намский улус» на основании представленной бюджетной заявки, исходя из условий формирования районного бюджета МО «Намский улус», ежегодно предусматривает средства на предоставление субсидий для выполнения социально значимых пассажирских автомобильных перевозок.

5. Порядок расходования субсидий

5.1. Администрация МО «Намский улус» на основании распорядительного акта, указанного в пункте 3.3 настоящего Порядка, заключает договоры с перевозчиками на предоставление субсидий при выполнении социально значимых перевозок. В договоре должны быть предусмотрены обязательства сторон, предусматривающие условия, сроки предоставления субсидий, а также размер субсидий и порядок расчетов.

5.2. Текущий расчет по выполненным рейсам в течение года осуществляется на основании ежеквартально предоставляемых перевозчиками отчетов о выполненных рейсах и расчета причитающихся к возмещению сумм субсидий, но не более суммы согласно графику финансирования, предусмотренного условиями договоров.

5.3. Порядок, сроки и формы отчетов определяются условиями договора между администрацией МО «Намский улус» и перевозчиком.

РАСПОРЯЖЕНИЕ

06.03.2014 № 452-р с. Намцы

О порядке предоставления субсидий организациям автомобильного транспорта, занимающихся пассажиро-перевозками на возмещение части затрат на территории Намского улуса

В целях приведения нормативных документов по возмещению части затрат, возникающих в результате муниципального регулирования тарифов на перевозку пассажиров по внутриулусным направлениям, в соответствии со статьей 78 Бюджетного кодекса РФ от 31.07.1998 № 145-ФЗ распоряжаюсь:

1. Утвердить Порядок предоставления субсидий из районного бюджета МО «Намский улус» на возмещение части затрат (убытков) при перевозках пассажиров автомобильным транспортом согласно приложению № 1 к настоящему постановлению.

2. Управление экономического развития, прогнозирования и планирования (Дорофеева А.Д.) - на основании представленной бюджетной заявки, при формировании районного бюджета на плановый период, предусмотреть средства на предоставление субсидии организациям автомобильного транспорта.

3. Настоящее Положение опубликовать в улусной газете «Энсиэли».

4. Контроль исполнения настоящего распоряжения возложить на заместителя главы по экономике и финансам Шарипову Л.И.

Глава улуса А. Атласов

Порядок предоставления субсидий организациям автомобильного транспорта, занимающихся пассажиро-перевозками на возмещение части затрат на территории Намского улуса.

Настоящий Порядок разработан в рамках реализации статьи 78 Бюджетного кодекса Российской Федерации (от 31.07.1998 N 145-ФЗ) и определяет цели, условия и порядок предоставления субсидий на возмещение части затрат (убытков) при перевозках пассажиров автомобильным транспортом на территории в МО «Намский улус».

2. Цель предоставления субсидий

Целью предоставления субсидий является организация гарантированного устойчивого функционирования регулярных пассажирских перевозок по социально значимым маршрутам, увеличение доступности тарифов более широкому кругу населения, повышения качества и уровня оказываемых транспортных услуг.

В настоящем Порядке под социально значимыми пассажиро-перевозками на автомобильном транспорте понимаются перевозки пассажиров по маршрутам между населенными пунктами, недостаточно связанными с республиканской транспортной сетью или в условиях отсутствия альтернативных видов транспорта.

3. Категории и критерии отбора получателей субсидий

3.1. Предоставление субсидий осуществляется всем перевозчикам, независимо от их организационно-правовой формы, при условии представления ими расчетов и согласования с главным специалистом по ценообразованию администрации МО «Намский улус».

3.2. Основным критерием отбора перевозчиков является более низкий уровень тарифов по соответствующему виду перевозок. При равных усло-

САХАБАЗАЛЪТ
завод базальтовых материалов

НОВАЯ ВЕСНА С «САХАБАЗАЛЪТОМ»!
Вниманию якутян!

«Завод базальтовых материалов» проводит с 15 февраля по 15 апреля 2014 года в период зимних дорог **«Весеннюю акцию»!**
Для частного сектора, для крестьянских хозяйств в новом году «Сахабазальт» выпускает новый продукт по доступным ценам:

ПП-60 – 3 600 рублей
ПЖ-100 – 5 500 рублей!
А также снижение цен на плиты:
П-75 – 3 800 рублей,
П-125 – 5 700 рублей!

Закликая договора на сумму свыше **132 тыс. рублей до 15 апреля 2014 г.** Вы можете получить:

• **БОЛЬШОЙ ПРИЗ** – на сумму **132 тыс. рублей!**
• **СУПЕРПРИЗ** – домокомплект благоустроенного базальтового дома (от базальтовых плит, плломатериалов до оконци/дверей) площадью 54 кв.м. стоимостью 840 тыс. рублей!

ЗВОНите, УЧАСТВУйте, ВЫИГРЫВАЙТЕ!

г. Якутск, ул. Орджоникидзе 36/1 (LG Саха-центр), офис 408, тел.: 40-39-20, 40-22-22
г. Якутск, ул. 50 лет Советской Армии, 53/1, тел.: 44-91-94
г. Покровск, ул. Заводская, 1, тел.: 8 (41144) 44-042

*Данная акция не является стимулирующей лотереей, на нее не распространяются требования Федерального закона РФ №138-ФЗ от 11.11.2003 г. «О лотереях» и направлять уведомление в уполномоченный государственный орган не требуется.

РАСПОРЯЖЕНИЕ

26.03.2014 № 2.1-4-935 с. Намцы

О создании комиссии по проведению Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия) в МО «Ленский наслег»

В связи с проведением Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия) в Намском улусе с 31 марта по 3 апреля 2014 года, **РАСПОРЯЖАЮСЬ:**

1. Создать комиссию в следующем составе:

- Новгородов А.Г. – глава МО «Ленский наслег», председатель;
- Федоров П.Л. – заместитель главы МО «Ленский наслег», зам. председателя;
- Ядрихинский С.П. – заместитель главы МО «Ленский наслег» по социальным вопросам;
- Олесов К.А. – председатель наслежного совета депутатов;
- Попов К.М. – и.о. директора МАУ «Лидер»;

- Олесова А.Е. – гл. специалист по социальным вопросам;

- Бугаев Д.Д. – специалист по молодежной политике;
- Колпашникова В.В. – директор МБУ «ЦД им. А. Шестакова»;
- Парникова А.А. – зам. директора МБУ «ЦД им. А. Шестакова»;
- Журавлев В.Д. – гл. бухгалтер МО «Ленский наслег»;
- Яковлев В.Е. – директор МАУ «АРТ»;
- Кириллин А.С. – ст. УУП ММО МВД России «Намский» (по согласованию);
- Рыкунова В.Н. – зам. редактора редакции газеты «Энциэли» (по согласованию).

2. Комиссии в срок до 26 марта 2014 г. подготовить план и программу мероприятия Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия) в Намском улусе.

3. Контроль исполнения данного распоряжения оставляю за собой.

Глава А.Г. Новгородов

ПЛАН

мероприятий Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия) в МО «Ленский наслег» 31.03.2014 год

№ п/п	Мероприятия	Сроки исполнения	Ответственные исполнители
1	Составление программы Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия)	До 25.03.2014 г.	Ядрихинский С.П. Олесова А.Е.
2	Составление сметы расходов Дней Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия)	До 25.03.2014 г.	Журавлев В.Д.
3	Встреча групп от Министерства спорта и физической культуры Республики Саха (Якутия)	31.03.2014 г.	Новгородов А.Г. Ядрихинский С.П.
4	Оформление пл. Дружбы	31.03.2014 г.	Ядрихинский С.П.
5	Торжественная церемония начала обратного отсчета 100 дня до VI спортивных Игр народов Республики Саха (Якутия), (по отдельному плану)	31.03.2014 г.	Ядрихинский С.П. МБУ «ЦД им. А.Ф. Шестакова» Колпашникова В.В.
6	Работа групп в с. Намцы (НСОШ № 1, НСОШ № 2, дошкольные образовательные учреждения, НИК, ДЮСШ)	31.03.2014 г.	Олесова А.Е. Бугаев Д.Д. Попов К.М.
7	Сбор населения по микрорайонам на встречу с населением с. Намцы	31.03.2014 г.	Олесова А.Е.
8	Подготовить команды на товарищеские встречи по спортивным видам спорта (волейбол и настольный теннис)	31.03.2014 г.	Попов К.М.
9	Проведение мастер-классов для населения в с. Намцы (фитнес-аэробика, бокс, ас-рестлинг, борьба «Хапсагай»)	31.03.2014 г.	Попов К.М.
10	Очистка мусора, снега, установка подиума на пл. Дружбы	26.03.2014 г.- 03.03.2014 г.	Яковлев В.Е.
11	Ремонт освещения	26.03.2014 г.- 31.03.2014 г.	Федоров П.Л.
12	Ужин. Отдых. Ночлег.	31.03.2014 г.	Олесова А.Е.

ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА!

Намский участок УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз» напоминает, что плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем. За просрочку платежей согласно ст.155 ЖК РФ начисляется пеня. Всех потребителей просим в кратчайшие сроки погасить сумму задолженности за поставленный газ.

Кто еще не перезаключил договора на поставку газа и на техобслуживание просьба подойти в кассу.

В связи с работами по техническому обслуживанию внутримоногового газового оборудования, убедительная просьба жителям улуса держать на привязи собак.

Пункты приема платежей за газ:
- касса Намского участка УГРС ОАО «Сахатранснефтегаз»
с. Намцы ул. Ц. Аммосовой, 7 тел. 41493 режим работы: 08.00-18.00 без обеда, выходной: суббота-воскресенье;
- кассы г. Якутска:
ул. Губина, 5/1 режим работы: с 8.00-20.00 пн-птн без обеда,

с 9.00-18.00 субб-воскр, обед с 13.00-14.00;
ул. Автодорожная, 16 режим работы: с 8.00-17.00 пн-птн, обед с 13.00-14.00.
- ОПС Намцы ул. Ленина, 4
Режим работы: с 8.00-20.00 пн-птн, с 9.00-18.00 субб., обед с 14.00-15.00;
В отделениях почтовой связи в населенных пунктах
Режим работы: с 9.00-17.00, обед с 13.00-14.00
- ОАО «Россельхозбанк» с. Намцы ул. Ленина, 6
Режим работы: с 9.30-17.00, обед с 13.00-14.00, выходной: суббота-воскресенье;
- ОАО «Сбербанк России» с. Намцы ул. И-Винокурова, 1
Режим работы: с 9.00-18.15 с пн-птн без обеда, с 9.00-17.00 четверг без обеда, с 9.00-15.00 суббота без обеда;
- ОАО АК ЯОЭ (Энергосбыт) ул. И-Винокурова, 23/1
Режим работы: с 8.15-16.45, обед с 13.00-14.00

УЧУРЭХ ТЫТТАР

Ахтар-саныр күндү дьүөгөбин, Хатын-Арыы нэһилиэтин үлэ ветеранын **ДОРОФЕЕВА ЕКАТЕРИНА ПЕТРОВНА**ны үбүлүйдээх үөрүүгүнэн эдэрди эрчимнээх эдэр сааспытын санаһар, үрүйэли устар үлэн үрдүк чыпчаалын чабылхай күнүнэн эбэрдэбин тиэрдэбин!

Уһун олоһун суола, күннэ көрдөрбүт кыргыттарын, кэлэр кэнэзэски кэми салгыыр сиэннэрин таптааларынан арыалаһан, баай-тот олоһу өссө да өр кэмнэ олор диэн алгыспытын аныбыт.

Эбэрдэни кытта куораттан дьүөгөн Евдокия Владимировна уонна кини дьэ кэргэнэ

Бииргэ үлэлиир коллегабытын **АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВНА БУРНАШЕВНА** 50 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүйдүгүнэн уонна «Көбөкөн нэһилиэгин бочуоттаах гражданина» үрдүк ааты ылбыккынан итигитик-истигитик эбэрдэлибит!

Өр сыллаах сыралаах үлэтин сыаналыбыт уонна махтанабыт. Баһарабыт туйгун доруобуйаны, үлэ-вэр үрдүк ситиһиллэри, дьэ кэргэнгэр дьолу-саргыны!

Эбэрдэни кытта Көбөкөнөөбү «Эрэл» детсад коллектива

Хамаһатта саха-француз лицейин үлэһитин, бииргэ үлэлиир коллегабытын **МАКСИМОВ ВАЛЕРИЙ АНАТОЛЬЕВИЧ**ы 65 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүйдүгүнэн итигитик-

истигитик эбэрдэлибит!
Баһарабыт кытаанах доруобуйаны, үгүс үөрүүнү, эйбэс эдэрди эрчими, уостубат уһун үйэни. Оҕолорун, сиэннэрин, бар дьонун Эйгин куруук үөрдэ, арыаллыы сырыттыннар.

ХСФЛ коллектива

Күндү кэргэним, күн күбэй ийэбит, эйбэс эбэбит **НЕРАТОВА ЗИНАИДА ВАСИЛЬЕВНА**ны олоһун орто омурданынан, кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн итигитик-истигитик эбэрдэлибит!

Күндү киһибит, Эйиэхэ бэлиэ күнүгэр махтал тылбыт маанытын, баһа санаабыт бастыгын аныбыт! Саха алмаһыныы кытаанах доруобуйаны, үлэ-вэр үрдүк ситиһиллэри. Үөрүү-көтүү үктэллэн, дьол-соргу кынаттан.

Эбэрдэни кытта кэргэнин, оҕолорун, кийитин, күтүөтүн, сиэннэрин Стасик, Славик

Күндүтүк саныр, истигитик убаастыыр эдьийбитин, өр сылларга энкилэ суох Нам улуһун Хатырык нэһилиэгин дьаһалтатыгар үлэлээбит **ШАДРИНА ЕВДОКИЯ ЕГОРОВНА**ны күн сирин көрбүт өрөгөйдөөх үбүлүйдүгүнэн, 60 саанынан сүрүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран эбэрдэ тылбытын тиэрдэбит!

Баһарабыт саха алмаһыныы, чиргэл тиитти кытаанах доруобуйаны, үлүскэн үөрүүнү, баай-талым олоһу, кырдьар-ыалдьар диэни билбэккэ, өрүү биһиги ортобутугар күл-үөрэ сырыт!

Эбэрдэни кытары эдьийин, балтылары, күтүөттэрин, оҕолор

РАСПОРЯЖЕНИЕ

25.03.2014 № 2.1.-4-928

О внесении изменения графика включения и отключения уличного освещения на административной территории МО «Ленский наслег»

В соответствии с Федеральным законом от 06.10.2003 г. № 131 «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» в целях повышения уровня благополучия населения с. Намцы,

- Распоряжаюсь:
1. Внести изменения в графику включения и отключения уличного освещения в весенний период от 28 февраля 2014 г., на территории МО «Ленский наслег»;
 2. Главному специалисту по делопроизводству и кадрам опубликовать данное распоряжение в средствах массовой информации;
 3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя главы по строительству и ЖКХ Федорову П.Л.

ГРАФИК

включения и отключения уличного освещения в весенний период с 26 марта 2014 г. по 30 апреля 2014 г. на территории муниципального образования «Ленский наслег»

В март месяце: включение вечером 20 ч. 30 мин.; отключение 00 ч. 00 мин.
В апреле месяце: включение вечером 21 ч. 00 мин.; отключение 00 ч. 00 мин.

ГРАФИК

основной линии уличного освещения по ул. Чернышевского, Ленина, Степана Платонова

В март месяце: включение вечером 20 ч. 30 мин.; отключение 01 ч. 30 мин.
В апреле месяце: включение вечером 21 ч. 00 мин.; отключение 01 ч. 30 мин.

ПОЛОЖЕНИЕ

о проведении соревнований по волейболу среди ветеранов, посвященный памяти отличника физической культуры РС(Я) Попова Степана Дмитриевича.

Цели и задачи:

- Популяризация волейбола в Намском улусе;
- Пропаганда здорового образа жизни и массового спорта;
- Увековечивание памяти отличника физической культуры РС(Я) Попова Степана Дмитриевича;
- Руководство проведением соревно-

Продаю военные мосты в хорошем состоянии.
Тел. 89142264488

Грузовые перевозки.
Тел. 89243661967, 89841160270

Услуги электрика.
Тел. 89246636358

Утерян гос. Номер А485КС.
Тел. 89679136774

Нашедшим паспорт, СНИЛС, сберкнижку на имя Козаренко Раисы Алексеевны прошу вернуть за вознаграждение.
Тел. 89841149909

Куплю рога оленя и лося.
Тел. 89841040178

Продаю 3-хкомнатную квартиру в каменном доме (центр, без ремонта). Торг.
Тел. 89243662063

Общее руководство осуществляется администрацией МО «Хатын-Арынский наслег».

Непосредственное проведение соревнований возлагается на судейскую коллегию.

Сроки и место проведения:
Турнир проводится в с. Аппаны КСК 5 и 6 апреля 2014 года. Начало соревнований с 10 часов.

Условия и участники соревнований:
К соревнованиям допускаются команды ветеранов наслегов улуса в возрасте от 45 лет и старше. В заявочный лист команды включаются 8 человек и 1 представитель.
Регламент проведения соревнований напрямую зависит от количества команд, подавших заявку на участие.

Соревнования проводятся по правилам СахаВА. Соревнования проводятся по правилам СахаВА.

Определение победителей и награждение:
Победитель турнира определяется общей суммой набранных очков, при равенстве очков у двух и более команд победитель определяется по следующим критериям:

1. Общей суммой набранных очков
 2. Разницей выигранных и проигранных партий
 3. Разницей всех очков по партиям.
- Игроки победители и призеры награждаются медалями и грамотами, команде победительнице вручается Кубок, также будут определены лучшие по номинациям. Взнос с команды по 800 рублей для аренды зала.
Данное положение является официальным вызовом.

Справки по телефону : 8-924-872-23-27, 89644203905 администрация МО «Хатын-Арынский наслег».

Приглашаем жителей и гостей с. Намцы в мебельный салон на 2-м этаже ТЦ «Любава». Работаем в рассрочку, в кредит и по индивидуальному заказу. Режим работы: с 10 до 18 ч. Выходной – воскресенье.
Тел. 89241687824

Квалифицированный ремонт телевизоров – LCD, LED, плазменных, кинескопных, мониторов ПК, ноутбуков, планшетов, спутниковых ресиверов, цифровых приставок DVB-T2, аудиотехники.

ИП Емельянов П.Г., с. Намцы, ул. Мира, 14. Тел. 42-2-44, 89142257424

